

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK december 3.

331. szám

Majelenik minden reggel, ünnepe után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

Ugy látszik, nem hiába hangzottak el azok a kritikai megjegyzéseink, amelyeket a magyar párt elnöki tanácsának legutóbbi üléséről kiadott szűkszavú kommunikéhez fűztünk. Nyilván válaszul a mi reflexióinkra, megszólalt Sántha György dr., a magyar párt elnöke és a kommuniké semmitmondó kijelentéseit az általunk hangsúlyozott követelmények értelmében kiegészítette. Az elnök közli, hogy a magyar párt a tartományi választások kiírása alkalmából megindította az agitációt és a jelölésekre vonatkozó tárgyalások is megindultak. A jelölések tekintetében — mondja az elnök — a magyar párt a legteljesebb mértékben tekintettel lesz a választók kívánságaira, a kooperáció kérdésében pedig a vidéki pártvezetők meghallgatása után fog dönteni az elnöki tanács. A magyar párt elnöke ezekkel a pótlólag megadott felvilágosításokkal ratifikálta azt az álláspontunkat, hogy egy párt vezetése csak akkor lehet eredményes, ha a tömegeivel a nyilvánosság útján állandó érintkezést tart fenn és az aktuális problémák kapcsán nem diplomáciai nyelven megfogalmazott és a lényegét elleplező kommunikéket, hanem az összes tudnivalókat felölelő tájékoztató közleményeket bocsát ki. Most már tudjuk, hogy a magyar pártban megszervezett magyarságnak alkalma lesz akaratát kinyilvánítani úgy a jelölések, mint a kooperáció ügyében. A kommunikéből azonban ez nem derült ki és a multak tapasztalatai alapján az a feltevés kísértett, hogy az elnöki tanács ismét zárt ajtó mögött akar határozni szavazói politikai magatartása felől. A félreértés eloszlatását éppen azzal tettük lehetővé, hogy aggodalmunknak idejekorán kifejezést adtunk. A tanulság ebből az, hogy a magyar párt sokkal inkább veszi hasznát az elfogulatlan kritikának, mint a derűborura helyeslően bólogató kritikátlanságnak.

*

Az elnöki tanács egyik illusztris tagja, Nagy Ödön dr. igen okos és körültekintő cikkben veti fel a kérdést, hogy a tartományi választásokra milyen párttal kössön szövetséget a magyar párt. Anélkül, hogy a maga egyéni véleményét a kooperáció mikéntjéről nyíltan kimondaná és ezzel a párttöbbség döntésének prejudikálna, azokat az érveket összegezi, amelyek a választáson mérlegelésre érdemesek. Először az utilitarista szempontra mutat rá azzal a megállapítással, hogy egy kisebbségnek biztosabb, nyugalmasabb, szebb jövőt csak a kormánnyal való megegyezés biztosít. Dicsőően emlékezik meg ezután a Davidovics-pártnak a magyarság érdekei iránt tanúsított megértéséről és végül a kisebbségek egységfrontjának gondolatát is "szóváteszi, ugyanakkor azonban óva inti a magyarságot attól, hogy politikai állásfoglalásában érzelmi motívumokat kövessen. A vidéki szervezetek és tagozatok vezetőinek bevonásával fogja a párt elhatározni, hogy a párttöbbség melyik útjára lépjen, de Nagy Ödön szerint az is fontos, hogy a magyarság a paktummal egyetlen pártot se haragítson magára. A cikk tehát magát a kérdést nyitva hagyja és csak a megfontolásra kínáló körülmé-

nyeket foglalja rendszerbe, hogy a párt tömegeinek áttekinthető képük legyen a helyzetről. De talán itt volna már az ideje az agitáció haladotabb stádiumának is, amikor nemcsak az alternatívát tárják az érdekeltek elé, hanem mindjárt perszvadálják is a tanulságok megszívlelé-

sére és a célszerűbb megoldás választására.

*

Egy nemzeti kisebbségnek nem öröm beleelegyedni a faji többség pártjainak harcába. *Inter duos litigantes* ő az a harmadik, aki a leg hamarabb sebet kaphat, ha nem elég

óvatos. Mihelyt azonban a magyar párt elhatározta, hogy résztvesz a tartományi választásokon és valamelyik országos párttal kooperál, szint kell vallania, még pedig minél előbb, mert az idő mulik és az előkészületek halogatása csak a siker esélyeit csökkenti.

Jugoszlávia albániai követét visszarendelték Beogradba

Albánia és Olaszország barátsági és biztonsági szerződést kötött A szerződés nagy izgalmat kelt Beogradban

Beogradból jelentik: A Stefani-ügynökség december 1-i kelettel a következő kommunikéket adta ki:

November 27-ikén a tiranai olasz követ és az albán külügyminiszter aláírtak Tiranában egy

barátsági és biztonsági szerződést Albánia és Olaszország között, amelynek a szövege a következő:

1. Olaszország és Albánia megállapítják, hogy minden zavarkeltés, amely Albánia politikai, jogi és területi *status-quo*-ja ellen irányul, ellenkezik közös politikai érdekeikkel.

2. Hogy az említett érdekeket megvédjék,

minkét szerződő fél kötelezi magát arra, hogy egymásnak kölcsönös segítséget nyújt

és barátságos együttműködést biztosít, ugyszintén kötelezik magukat arra, hogy más hatalmakkal nem kötnek politikai, vagy katonai szerződéseket a másik fél érdekei ellen.

3. A két szerződő fél kötelezi magát

arra, hogy

minden vitás kérdést arbitrázs alá vet.

A vitás kérdések békés rendezésének módja külön konvencióban lesz megállapítva, amelyet a két állam legrövidebb időn belül megköt.

4. E szerződés öt évre érvényes és egy évvel lejárt előtt felmondható, vagy meghosszabbítható.

5. Ezt a szerződést a két állam ratifikálni és a Népszövetségnek regisztrálni fogja. A ratifikáló okmányok kiadására Rómában fog megtörténni.

A Stefaniügynökség híre Beogradban nagy feltűnést és meglepetést keltett. A belpolitikai helyzet feszültsége ellenére is a politikai körök élénken foglalkoztak ez a jugoszláv szempontból nagy jelentőségű külpolitikai esemény. Nincsics külügyminiszter a királynál audiencián jelent meg és utána a következő nyilatkozatot tette:

— A szerződés, szövege után itélve, igen fontos dolog. Amíg részletes jelen-

tést nem kapok, többet erről nem mondhatok.

— Teljesen váratlanul jött ez a hír? — kérdezték az újságírók.

Nincsics erre a kérdésre nem válaszolt, hanem autójába szállt és elhajtattatott.

A *Bácsmegyei Napló* beogradi munkatársa a késő esti órákban feltétlenül megbízható helyről arról értesült, hogy

Jugoszlávia tiranai követét, Jeftics Boskót a külügyminisztérium visszarendelte Beogradba.

Mint Milanóból jelentik, az albán-olasz barátsági és biztonsági szerződéssel kapcsolatban a lapok egyöntetűen megállapítják, hogy

a szerződés újabb bizonyítéka annak, hogy Olaszország balkáni politikája nem hódító politika.

Olaszország nem törekszik hegemoniára a Balkánon és expansív politikájának barátságos és békés együttműködéssel akar érvényt szerezni.

Pasicsújpolitikai kurzust javasol Ófelségéhez intézett memorandumában

Külpolitikai okokból a kormánykoalíció felbontását kívánja — Radikális-demokrata-klerikális koalíció Marinkovics Vojával az élén? — Radics is a demokraták felé orientálódik — A tartományi választások előtt nem várható változás a politikai helyzetben

Radics és Korosec a királynál

Beogradból jelentik: Az utóbbi napokban a politikai helyzet *rendkívül kiélezett*. Radicsnak a *Domban* megjelent ismeretes cikke és Pacics szokatlanul éleshangú válasza olyan bonyodalmat teremtett, hogy azoknak a faktoroknak, akik a jelenlegi kormánykoalíció továbbbi fenntartásán fáradoznak, igen nehéz lesz békés kibontakozást találniok.

A kormány formálisan még nincs válságban, de azok a tanácskozások, amelyek egyrészt az udvarnál, másrészt a pártvezetők közt folynak, a nyílt válság képét mutatják. Radics István már három napja Beogradban tartózkodik és előreláthatóan nem is hagyja el a fővárost, míg a helyzet nem tisztázódik.

Az újabb válság folyamata Pacics audienciájával kezdődött, amit kedden Davidovics, csütörtökön pedig Korosec, majd Radics kihallgatása követett. A helyzet sulypontja azon-

van, hogy mi történt Pacics audienciáján. Erre nézve a *Bácsmegyei Napló* beogradi munkatársának sikerült jólétesült helyről olyan adatokat megtudnia, amelyek még egyáltalán nem kerültek nyilvánosságra, de amelyekről beavatott helyen igen sokat beszélnek. Eszerint Pacics terjedelmes memorandumot nyújtott át Ófelségének a külpolitikai helyzetről és

a nemzetközi konstellációra hivatkozva sürgette a belpolitikai kurzus megváltoztatását.

Pacics, hiven a háboru előtti Szerbia külpolitikájához, a francia orientáció fentartását kívánja. Ezt az orientációt Nincsics külpolitikája az utóbbi években elhomályosította, ami Pacics szerint *meglehetősen bizonytalan utra terelte az ország külpolitikáját* és ennek hatása máris mutatkozik. Pacics rámutat arra, hogy Franciaországgal még mindig nincs barátsági szerződésünk, holott

Olaszországgal azt már megkötöttük. Ezenkívül Pacics ellenzi a nep-tuni konvenciók ratifikálását is. Ilyen és hasonló külpolitikai érvek alapján

Pacics javasolta Ófelségének egy radikális-demokrata-szlovén néppárti koalíció létrehozását. Ebben a koalícióban nem a radikálisok, hanem a demokraták vinnék a vezetőserepet de a miniszterelnök nem Davidovics Ljuba, hanem Marinkovics Voja volna.

Minthogy ebben az esetben számítani lehet a demokrata párt szakadására és a radikálisok egysége sem volna biztos, ez a kormány azonnal választásokat írta ki.

Pacics egyébként megkezdte a radikális párt egységének helyreállítására irányuló tárgyalásokat és Petrovics Nasztázzal, akivel az utóbbi napokban kétszer találkozott,

már körülbelül meg is egyezett abban, hogy az úgynevezett független radikális párt visszatér az anyapártba.

Radics szerint Davidovics a legösszibilisebb miniszterelnök

Amíg Pasics és a radikálisok nagyrésze a Radics-párt kiszorításával iparkodik a válságot megoldani, addig

Radics mindent elkövet olyan kombináció megvalósítására, a melyben a Radics-párt marad kormányon és a radikálisok mennek ellenzékbe.

Radics ilyen irányú cikkei és nyilatkozatai egymást érik. Különösen nagy feltűnést keltett az a nyilatkozata, amelyben

Davidovicsot nevezi meg a legösszibilisebb miniszterelnöknek.

Mindezek a jelenségek az ellenzéki pártokat igen élénken foglalkoztatják és a pártvezérek gyakori tanácskozásokon vitatják meg a helyzetet.

A szűkebb ellenzéki blokk bármilyen koalícióban való részvétel föfeltételül azt szabja meg, hogy abban a vezetőszerp és a fontosabb döntések joga az ő kezében legyen.

Ami az új költségvetést illeti, arra vonatkozólag az ellenzék ragaszkodik követeléseinek százszázalékos teljesítéséhez. Jellemző egy vezető ellenzéki politikusként a Novosti csütörtök esti számában megjelent nyilatkozata, amely a következőképpen hangzik:

— A parlamenti csoportok vezetői tudatában vannak annak a ténynek, hogy az ország súlyos gazdasági válságban van és az ország szekere lejtőre jutott. Éppen ezért bizonyos javaslatokat óhajtának tenni a helyzet megoldására nézve. Ugy látszik

Pasics a választások kiírása mellett nyilatkozott Öfelsége előtt, míg Davidovics és valószínűleg Korosec is a legszélesebb kormánykoalíció alakítását javasolták, amely vállalja a felelősséget azért is, hogy a gazdasági válságot rendkívüli intézkedésekkel oldja meg.

Kétségtelen, hogy ebben a pillanatban bizonyos dolgokat tisztáznak, azonban

kevésbé valószínű, hogy a tartományi választások előtt nagyobb változások lesznek.

A tartományi választások után kísérleteket fognak tenni, hogy a mai parlamentből kormány alakulhasson, amely vállalkozik a gazdasági helyzet szanálására. Ez a kormány intézné el az 1927—28-as költségvetést is. Meglepetések azonban nincsenek kizárva — fejezi be nyilatkozatát az ellenzéki vezérférfiu.

Trifkovics Márkó látogatása Pasicsnál

A politikai helyzet tisztázására a csütörtöki napon is teljes erővel folytak a tanácskozások. Uzunovics miniszterelnöknek szerda este Pasicsnál tett látogatása után csütörtökön

Trifkovics Márkó, a parlament elnöke látogatta meg Pasicsot. Trifkovics Márkó később Uzunovics miniszterelnököt, majd pedig Nincsics külügyminisztert kereste fel.

Trifkovics látogatásai politikai körökben nagy feltűnést keltettek. Maga Uzunovics miniszterelnök egész délelőtt a radikális párti miniszterekkel konferált.

Korosec a királynál

Korosec Antun csütörtök délelőtt tíz órakor kihallgatáson jelent meg Öfelségénél. Az audiencia egy óra hosszat tartott és utána Korosec csak annyit mondott az újságíróknak, hogy talán két-három nap múlva többet mondhat. Korosec az udvartól a parlamentbe ment, ahol

előbb Davidovics Liubával, majd Jovanovics Jócóval tanácskozott.

Radics másfélórás audienciája

Radics István csütörtökön délelőtt nem hagyta el Radics Pavle lakását és ott párthiveivel és Dimitrijevic Mitával tárgyalt, aki ismét közvetít Radics és a radikálisok között. Dimitrijevic délelőtt az udvartól is megjelent, hogy Radics audienciáját előkészítse.

Délután fél ókor ment Radics az udvarhoz, ahonnan hatkor távozott. Távozása alkalmával Radics Pavle, aki a társaságában volt, megakadályozta, hogy részletesen nyilatkozzék az újságírók előtt, akiknek Radics így csak ennyit mondott:

— Azt mondtam el Öfelségének, amit kötelességemnek tartottam elmondani.

— Kitar-e eddigi álláspontja mellett? — kérdezték az újságírók.

— Természetesen — hangzott a válasz.

Maga Dimitrijevic Mita, aki a közvetítést folytatja, csütörtökön meglehetősen optimizmussal nyilatkozott a helyzetről. Dimitrijevic bizik benne, hogy ismét sikerülni fog a válságot a jelenlegi kormánykoalíció fenntartásával áthidalni.

A német párt önálló istával vesz részt a tartományi választásokon

A német párt főbizottsága a tartományi választások ügyében Zemunban ülést tartott, melyen az ország minden részéből vettek részt delegátusok.

A főbizottság Kraft Istvánnak, a német párt elnökének jelentése után a következő határozatot hozta:

— A német párt üdvözi a választások kiírását, melyben kezdetét látja a politikai rendszerünk eddigi önkényes módszereitől való eltérésnek, melyek népünknek olyan sok kárt és megaláztatást okoztak. A párt a választások kiírását egy modern, valóban demokratikus igazgatási éra beköszöntésének tekinti, mely módot nyújt a lakosságnak arra, hogy résztvegyen a közigazgatásban és azoknak a határozatoknak a meghozatalában, melyek közvetlen gazdasági és kulturális érdekeiket érintik és különösen szűkebb hazájuk érdekeit. Bár az önkormányzatok természetes és logikus kiépítése az lett volna, hogy a Vajdaságban először helyreállítsák a községi autonómiát és életre hívják a járási önkormányzatokat, a német párt mégis minden erejével résztvesz a tartományi választásokon, hogy biztosítsa magának a méltó képviseletet a tartományi közgyűlésen. A németek arra fognak törekedni, hogy komoly és lojális módon közreműködjenek a feladatok megoldásában és bebizonyítsák ezzel, hogy érettek az önkormányzati eszmére a községekben és járásokban is és érettek az oktatásügyi önkormányzatra a maguk iskoláiban és egyházaiban. A német párt részvétele a tartományi választásokon nem fog valamilyen párt elleni harc jegyében lefolyni. A párt abban látja feladatát, hogy biztosítsa a német lakosság méltó képviseletét a tartományi önkormányzati testületekben és a közgyűlésen együttműködjék mindazokkal a csoportokkal, melyek arra törekcsenek, hogy a tartományi közgyűlést ne tegyék meg a pártönként egyik szervévé, hanem a produktív munka eszközüvé avassák a tartomány szociális, gazdasági és kulturális haladása érdekében. A német párt ezért nagy figyelmet fordít a jelöltek személyére, akiket saját, vagy kompromisszumos listájára fölvesz.

— Híven ezekhez az eszmékhez, a német párt a tartományi választásokon elsősorban önálló listákkal fog résztvenni, ott azonban, ahol a választás sikeres kimenetele ezt megköveteli, megegyezést köt azokkal a pártokkal, melyek elismerik a németeknek azt a jogát, hogy számárányuknak megfelelő képviseletet

kapjanak. A főbizottság felhatalmazza a képviselői klubot azzal, hogy a járási és kerületi szervezetek meghallgatása mellett a szükséges és kívánatos választási megegyezést megkösse és felszólítja a német lakosságot, teljesítse kötelességét önmagával szemben és a tartományi választásokon sorakozzék saját pártja mellett.

Elhalasztották a demokrata párt országos pártkonferenciáját

A demokrata párt főbizottsága csütörtökön ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a december 11. és 12-ikére összehívott országos pártkonferenciát elhalasztják december 29. és 30-ra.

A párt főbizottsága a pártkonferenciát azért halasztotta el az év végére, mert a párt vezérei most rendkívül el vannak foglalva a tartományi választások előkészítésével.

A bizottság ezenkívül több ki-

Radics István nyilatkozata az ankébizottság jelentéséről

Radics István csütörtök este a horvát parasztklubban fogadta az újságírókat, akiknek nyilatkozott a királyi audienciájának lefolyásáról. Elmondotta, hogy őszi népgyűléseiről és a nép hangulatáról referált a királynak, majd így folytatta a nyilatkozatot:

— A politikai helyzetet optimiztikusan ítélem meg, bár a helyzet rendkívül súlyos, mert az ankébizottság tárgyalásainak kérdésében a koalíciós pártok közt súlyos ellentétek vannak. Ebben a kérdésben három álláspont alakult ki, az én álláspontom, ami azonban nem a klubomé, az, hogy

a bűnösöket azonnal át kell adni a bíróságnak.

A klub álláspontja az, hogy át kell vizsgálni az összes korrupciós eseteket és a korrupció elleni törvényt visszamenő hatállyal zárós határidőn belül be kell terjeszteni a parlamentnek. A radikális pártban két álláspont van. Az egyik az, hogy nincs bűnös, hanem ami visszaélés történt, az a rossz közigazgatás következménye, ez az álláspont telje-

sebb jelentőségű pártügyben hozott határozatot.

Uzunovics miniszterelnök a királynál

Uzunovics miniszterelnök este hét órától egész negyedkilencig volt a királynál, ahonnan távozva az újságírók előtt magáról a kihallgatás lefolyásáról nem volt hajlandó nyilatkozni, azonban választott néhány beogradi reggeli lapnak arra a híre-re, mintha Pasics tőle a kormány lemondását követelte volna. Ezekre a hírekre nézve Uzunovics miniszterelnök a következőket mondotta:

— Kérem, cáfolják meg ezeket a híreket. Éppen ellenkezőleg a beszélgetés köztem és Pasics között egész ellenkező szellemben folyt le, mint ahogy azt néhány lap beállította.

Most várjuk a klubülést és reméljük, hogy annak lefolyása is meg fogja cáfolni az ehhez hasonló híreket.

sen lehetetlen. A másik álláspont, hogy az ankébizottság jelentése alapján

a jelenlegi kormány állapítsa meg, kik azok a személyek, akik a korrupcióban résztvettek

és a parlament többségi szavazattal jelentse ki, hogy a jelenlegi kormány tagjai nem vittek véghez korrupciós cselekedetet és szavazzon bizalmat a kormányra.

Ez a radikális álláspont örvedetesen közeledik a mi álláspontunkhoz.

— Én azonban azt szeretném, ha az ankébizottság jelentésének a parlament elé való terjesztéséig már létre jönne a kormányrekonstrukció és a jelenlegi ellenzéki pártok is résztvennének.

Radics ezután foglalkozott Pasics rávonatkozó nyilatkozatával és a következőket mondotta:

— Én gyalog járok többnyire és vigyázok, hogy bele ne essek az utcán tátongó lyukakba. Pasics azonban öregur és autón jár és ha ő autóval esne be ilyen lyukba, nagyobb baj érne, mint engem.

Bácsmegeye 1926-ban

Rács Szeptiszláv alispán évi jelentése

Szomborból jelentik: Bácsvármegye pénteken tartja az évben utolsó közgyűlést, amelynek előkészítésével csütörtökön foglalkozott az állandó választmány. A csütörtöki közgyűlésen Rács Szeptiszláv alispán felolvasta évi jelentését, amely a legnagyobb részletességgel ismerteti a bácskai kerület helyzetét.

A jelentés megállapítja, hogy a megyében a közigazgatási viszonyok nagy mértékben javultak. Összesen ötvennégy tisztviselő ellen indult fegyelmi eljárás, tizenhét esetben ez be is fejeződött. Majd áttér a jelentés a legutóbbi árvizkatasztrófa pusztításának ismertetésére. Az árviz alkalmával összesen százhuszszor hold föld került víz alá. A katasztróféért nem lehet az államot hibáztatni, mert az állam már az elmúlt években huszmillió dinár kölcsönt ajánlott fel az ármentesítő társaságoknak, de nem vették igénybe, mert attól tartottak, hogy a rossz gazdasági viszonyok következtében nem lesznek képesek majd visszafizetni. A víz állása pedig oly magas volt, hogy a töltések, annak ellenére, hogy állandóan javítás alatt állottak, nem bírták ki a hatalmas víztömeg nyomását. Az apatin—szontai ármentesítő társulat az államtól három, a megyétől öt millió dinár kölcsönt kapott. Az állam jelenleg két millió dinárt folyósított kőgáták építésére, négy milliót ármentesítési célokra, egymillió sürgős segélyt, nyolcmilliót a tönkrement községek felépítésére, tíz és félmilliót pedig a gátak javítására. Szó van azonkívül egy százmillió dináros kölcsön folyósításáról is.

A jelentés részletesen foglalkozik a megyei utak állapotával is. A jelentés szerint a megyei utak állapota kielégítő és alkalmasak a közlekedésre, viszont az állami utak rendkívül rossz karban vannak. A megye új utak építését is tervezi, többek között legközelebb sor kerül a Csurog—Zsabalj—Budiszava közötti ut kiépítésére is.

A mezőgazdasági helyzet ismertetésével kapcsolatban megállapítja a jelentés, hogy különösen a tengeriben volt kitérő a termés. A komló-termelés egyre fejlődik. Az állategészségügy szintén kielégítő.

A jelentés ezután közli, hogy a megyének elkészült az 1921. évi zárszámadása és az 1927. évi költségvetése. Összehasonlításokat tesz az elmúlt évek és a legutóbbi év adóviszonyaira vonatkozólag. Mig 1925-ben száz százalékos volt az utadó, 1926-ban már csak 88 százalékos, 1927-ben pedig 90 százalékos. A megyei pótdadó 1924-ben 35 százalékos volt, 1925-ben 15 százalékos, 1926-ban és 1927-ben tíz-tíz százalékos. Az adószázalékos csökkenést a kétszázalékos ingatlan forgalmi illeték idézte elő, amely eddig tizenkétfélmillió dinárt hozott a megyének. A községek közigazgatásáról megállapítja a jelentés, hogy a gyakran előforduló jegyzőváltások miatt a közigazgatás nem halad a rendes kerékvágásban. Különösen Baranyában rosszak a közigazgatási viszonyok.

UTAZZON CSAKIS
RENAULT
AUTÓTAXIN

KISEBBSÉGI ÉLET

Cuza, a román antiszemita vezére a jassii országos diákkongresszuson hosszabb beszédet mondott, melyben kitért a kisebbségi kérdésre is.

— A mi véleményünk az — mondta — hogy le kell számolni a kisebbségi kérdéssel. Románia nem ismerhet el semmiféle antinacionalista törekvést, nem ismerhet sem magyart, sem szászt, sem oroszot. Ha én lennék Averescu helyén, már régen rövidesen végeztem volna ezzel a problémával, mely sokat árt az ország becsületének.

*

Az elbocsájtott csehszlovák magyar tisztviselők súlyos helyzetét vázolta egyik parlamenti beszédében Holota János dr. szlovenszói magyar képviselő. »Köztudomású — mondotta — hogy a csehszlovák állam az impériumváltozás után a szlovenszói és ruszinszói hivatalokban és közüzemekben talált magyar köztisztviselők és alkalmazottak csak egy részét hagyta meg ideiglenesen állásukban, a nagyobbik részét azonban minden előzetes és szabályszerűen lefolytatott eljárás avagy jogerős ítélet nélkül különböző kiesztelt ügyekkel állásukból elbocsátotta minden nyugdíj avagy végkielégítés nélkül.

Ezek a szerencsétlenek, akiknek száma sok ezerre rugott, elbocsátásuk folytán egyrészt a rossz gazdasági viszonyok, másrészt a nagy munkanélküliség miatt foglalkozáshoz nem juthatván, családjaikkal együtt hihetetlen nélkülözéseknek lettek kitéve úgy, hogy a maguk és gyermekeik részére a szó szoros értelmében még a mindennapi száraz kenyéret sem képesek megszerezni. Nagyon sokan a vándorbotot választották és kivándoroltak, az ittmaradtok pedig nyomorban tengődve kétségbeesett helyzetükben a miniszteriumokat rohanták meg kérényeikkel visszavételük, illetve nyugdíj, avagy végkielégítésben való részesítésük céljából. Az elmúlt évek során egy kis részét ezeknek valóban nyugdíjhoz is juttatták egyes miniszteriumok, közel 2000 elbocsátott, volt magyar közalkalmazott ügye azonban még ma is elintézetlen. Az elmúlt hónapban felhívással fordultam az érdekeltekhez, melyre százával jöttek az ország minden részéről a panaszos levelek. 1899 elbocsátott volt magyar közalkalmazott küldte be hozzámmal jelentkezőlapját; ezek közül vasutas 1140, postás 248, jegyző 48, tanító 44, tanítónő 34, tanár 14, óvónő 12, polgári iskolai tanárnő 4, pénzügyi alkalm. 48, bírósági alkalmazott 85, vármegyei alkalmazott 85, javítóintézeti 18, városi 5, csendőrségi 46, katonai 15, erdészeti és bányászati 19, különféle műszaki 15, dohánygyári 7, állatorvos 8, tanfelügyelő 1, járási és körorvos 1.

*

A székelyföldi Kadicsfalva községben az elmúlt vasárnap nemzeti mulatságot rendeztek. A község fiatalosága, hogy a mulatság minél fényesebb legyen, papírszallagból román és magyar nemzeti színű füzérláncot készített és ezzel díszítette fel a tantermet. Mindenre gondolhattak, csak arra nem, hogy ebből a hatóságok irredenta vádat kovácsolnak és a kedves mulatságnak szomorú következményei lesznek. A jámbor falusi nép még emlékezett arra az időre, amikor Florescu igazságügyminiszter Székelyudvarhelyen járt, nagy kortesbeszédet tartott és engedélyt adott arra, hogy a népgyűlésekre nemzeti színű zászlók alatt vonuljanak fel a székelyek. Pár napra a mulatság után azonban Tibád Imre kadicsfalvai legény Székelyudvarhelyre idézték, ahol agyba-főbe verték, megkorbácsolták, meggrugdosták és hogy a kinzás tökéletes legyen, kézujaikat az ajtónyílásba szoritották és egy fél méter hosszúságú papírfüzérláncot hüntetésből megettek vele. A hatóságok eljárása miatt a székely vidékeken nagy az elkeseredés. A kadicsfalvaiak elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Bukarestbe és panaszt tesznek a belügyminiszternek.

*

A bukaresti sajtóban két héttel ezelőtt megjelent az a hír, hogy az Averescu-kormány felülvizsgálni készül a ki-

sebbségi vállalatokat, hogy vajjon ezek becsületesen végrehajtották-e a nacionalizálást, ami alatt azt kell érteni, hogy részvényeiknek hatvan százaléka tényleg román kezekben van és hogy az igazgatóság kétharmadrésze tényleg román állampolgár-e. A hírt kételkedve fogadták Erdélyben, míg végre most megerősítést nyert: a legfelsőbb gazdasági tanács megbízása alapján Manoiescu helyettes pénzügyminiszter már össze is állította azt a tanácsot, amely a kisebbségi ban-

kokat, biztosító intézeteket és gyárvállalatokat ellenőrizni fogja. A bizottság elnöke Faur Livius temesvári iparfelügyelő, tagjai Popovici kereskedelmi felügyelő és Hajdu Zoltán, egy kisebb temesvári magánbankház igazgatója. A bizottság a napokban megkezdte munkáját; tanulmányozni fogja a részvénytársaságok helyzetét, azok belső adminisztrációját és a személyi kérdéseknél ellenőrzi azt, hogy a nemzeti érdekek is biztosítva vannak-e, vagy sem.

Poincaré nem fél a gazdasági krizistól

A francia kormány törleszti külföldi adósságait és megkezdte a Francia Bankkal szemben fennálló tartozásainak visszafizetését

Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottságának előadója szerdán pótjelentést terjesztett be a kamarához, amelyben Poincaré miniszterelnök és pénzügyminiszter válaszáat közli a pénzügyi bizottság több tagjának a kérdésére.

A pótjelentés szerint *Poincaré nem tartja valószínűnek, hogy a tartós frankjavulás megzavarhatná a költségvetés egyensúlyát.* Igaz ugyan, hogy az állami bevételek gazdasági krizis esetén nagy mértékben csökkennének, de Poincaré

szerint *egyelőre szó sincs gazdasági krizisről.*

Poincaré hangsúlyozza még a jelentésben, hogy a kormánynak óriási devizakészlet áll rendelkezésére, mely elegendő ahhoz, hogy az állam 1927 végéig külföldi adósságainak részleteit és kamatait kifizethesse. A kormány egyébként a jelentés szerint hamarosan megkezdte a Francia Bankkal szemben fennálló tartozásainak törlesztését is és ez év végéig kétfélmilliárd frankot fog a nemzeti banknak visszafizetni.

Ujabb összeesküvést lepleztek le Spanyolországban

Merényletet akartak elkövetni Alfonz király és Primo de Rivera ellen

Madridból jelentik: A kataloniai összeesküvők csoportja négy embert jelölt ki sorshuzás utján, akiknek Alfonz királyt és Primo de Rivera miniszterelnököt meg kellett volna ölni. A merénylet tervét a madridi rendőrség az utolsó percben leplezte le. Mint hivatalosan állítják, véletlen utján, valószínű azonban, hogy árulás történt.

Madridban és Kataloniában, ahol az összeesküvők főfészke van, töme-

ges letartóztatások történtek. Így Madridban letartóztattak négy szindikalistát, akiknél bombákat és kézi-gránátot találtak. A letartóztatottakat azzal gyanúsítják, hogy merényletet terveztek Alfonz király és Primo de Rivera miniszterelnök ellen. A letartóztatottak bevallották, hogy 1924-ben résztvettek Sol de Villa meggyilkolásában és Gyos bankár meggyilkolásában is. További letartóztatások várhatók.

A román királynő találkozott Párisban Károly extrónörökösrel

Károly herceg állítólag ígéretet tett arra, hogy nem kísérel meg államcsinyt, ha Bukarestbe utazik a tyja látogatására

Koncentrációs kormány alakul Romániában

Párisból jelentik: Mária román királyné kíséretével együtt az Orient expressen Olaszországon és Jugoszlávián keresztül, tehát a legrövidebb utvonalon utazik vissza Bukarestbe, ahol péntek estére várják megérkezését. Rövid párisi tartózkodása alatt az újságírók és fényképezők egész serege ostromolta meg a királynét, akinek azonban sikerült az újságírókat és fotóriportereket elkerülni. Elutazásakor a pályaudvaron ötven-hatvan diplomata és más előkelő személy bucsuzott el Mária királynétől, akinek a vonat indulása előtt elszakadt értékes gyöngygyűrűje és a gyöngyszemek szerteszét gurultak. A diplomaták egymás hátán keresztül szedték össze a gyöngyszemeket és sikerült is valamennyit megtalálni a legnagyobb gyöngy kivételével.

A *Newyork Herald* értesülése szerint

Mária királyné röviddel elutazása előtt egy párisi barátnőjének külvárosi villájában találkozott Károly extrónörökösrel, akivel hosszasan beszélgetett.

A találkozást hivatalosan titokban tartják és magánértesülés sincs arról a lefolyásáról. Párisi román kö-

rökben úgy tudják, hogy Mária királyné szerdán délelőtt levelet kapott Ferdinánd királytól, aki kérte, hogy beszéljen a volt trónörökösrel. A *Petit Parisienne* Angheliescu román udvari miniszter nyilatkozatát közli, amelyben

Angheliescu kijelenti, hogy **Károly herceg ígéretet tett neki, hogy nem kísérel meg államcsinyt még akkor sem, ha mint magánember engedélyt kap arra, hogy apja meglátogatására Bukarestbe utazzék. Erre a nyilatkozatra azonban Károly extrónörökös cáfolatot adott ki,**

amelyben hangsúlyozza, hogy az udvari marsallal sem trónlemondásról, sem jövő terveiről, sem közvetve, sem közvetlenül nem folytatott beszélgetést.

A Havas-ügynökség bukaresti jelentése szerint egyébként

Romániában koncentrációs kormány alakítása van küszöbön. A miniszterelnök továbbra is Averescu marad, maga Bratianu nem lép be a kormányba, azonban néhány párthive tárcát vállal a koncentrációs kabinetben,

A bánati svábokat

Abesszinában akarják letelepíteni

Bécsből jelentik: A bánati sváboknak Bécsben tekintélyes egyesületük van, melynek tagjai Bánáthól Ausztriába származott svábok. Az egyesület, melynek közel ötszáz tagja van, állandóan fenntartja az összeköttetést Temesvárral és a romániai Bánát többi sváb városával és községeivel. Néhány évvel ezelőtt az egyesület közreműködésével több száz bánati sváb vándorolt ki Kanadába és a délamerikai köztársaságba.

A bécsi egyesület nemrégiben kivándorlási akciót indított meg, amelynek az az érdekessége, hogy ötezer bánati svábot akarnak Abesszinába telepíteni. A vállalkozás kezdeményezői azt ígérik, hogy minden bevándorló száz hektár földet és három benschülöttet kap jobbagyként. A jobbagyok kötelesek ingyen házat építeni a bevándorlónak, résztvenni a föld megművelésében és ezen felül még évi adót is fizetni.

Mivel igen valószínű, hogy a jóhiszemű egyesületi vezetők mögött kivándorlási ügynökök húzódnak meg, a bánati svábok vezetői helyesen tennék, ha utána járnának a dolognak, mielőtt még a toborozás megkezdődik.

Egyiptomi sötétség — Budapesten

Sűrű köd ereszkedett a magyar fővárosra

Budapestről jelentik: Csütörtök reggel nagy köd ereszkedett Budapestre és kilenc óra után eső kezdődött, az égboltozatot sötét felhők borították, úgy hogy Budapestre csaknem éjszakai sötétség borult. Az összes hivatalokban és ipari üzemekben villanyvilágítás mellett dolgoztak, ami olyan nagy mértékben vette igénybe a központi villanytelepet, hogy a villanyszolgáltatás délelőtt tizenegy órakor felmondta a szolgálatot és több mint egy órán keresztül londoni köd és egyiptomi sötétség borult a városra.

Azok az üzemek, amelyek egyen-áramra vannak berendezve, másfél órára megálltak és csak ott folytathatták tovább a munkát, ahol az üzem váltóáramra van berendezve. Óriási zavarok támadtak mindenütt, különösen a nyomdavállalatoknál és a déli lapok csak nagy késéssel jelenhettek meg.

A villanytelepen a vizsgálat megállapította, hogy a központi telepen rövidzárlat keletkezett és amíg ezt rendbehozták, nem lehetett a világitást bekapcsolni.

A Holdrakéta

— nem közlekedési eszköz

Egy óra nem lehet a Holdba röpdélni

Bécsből jelentik: Nemrégiben az egész világsajtót bejárta az a hír, hogy Hoefft Ferenc dr. bécsi tudós feltalálta az úgynevezett »Holdrakétát«, amelyet ágyúból kilöve a Holdba lehet röpdélni. A feltalálónál már jelentkeztek vállalkozó szellemű, földi sorsukkal elégedetlen emberek azzal a kéréssel, hogy a rakétával együtt röpdétsék őket is a Holdba, ahol talán könnyebben tudnak majd egzisztenciát teremteni maguknak.

A különböző fantasztikus híresztelések arra indították Hoefft dr.-t, hogy nyilatkozzék találmányáról. A feltaláló kijelentette, hogy egyelőre nem tud embereket a Holdba löni, mivel még csak olyan rakétákat tud előállítani, amelyekkel száz kilométer magasságot érhet el. Ennek a rakétának előállításához is azonban egy évre van szüksége. Az előállítás költségei körülbelül tízezer dinárra rugnak. Csak, ha evvel a kísérletével elkészül, foglalkozhat a találmány fejlesztésével, egyelőre azonban a Holdba való repülés ábránd, azonban nincsen kizárva, hogy ennek is elérkezze az ideje és mindenképpen a Holdba lövetheti magát utlevél és vízum nélkül.

Tisztviselő-redukció a szubotica városában

A javadalmi hivatalból elbocsájtottak öt tisztviselőt

A szubotica városi tanács — mint ismeretes — a jövő évi költségvetés elkészítésénél a kiadásokat jelentékenyen csökkenteni akarja és ezért nagyobb arányú tisztviselő-redukciót fog végrehajtani. A redukció végrehajtását csütörtökön megkezdték és a városi javadalmi hivatalból öt hivatalnokot elbocsájtottak. Ezek a tisztviselők csak néhány év óta vannak a város szolgálatában és nem tarthatnak igényt sem nyugdíjra, sem végkielégítésre.

A javadalmi hivatal után a többi ügyosztály hivatalnokai létszámát fogják csökkenteni és elsősorban a kvalifikáció nélküli és a hanyag tisztviselőket fogják elbocsájtani, főleg azokat, akik nem tartanak igényt nyugdíjra, csak ezután fog sor kerülni a kellő kvalifikációval rendelkező, de létszámfeletti tisztviselők elbocsájtására.

Mint illetékes helyről értesülünk, a városi tanácsnak nem az a szándéka, hogy a szorgalmas, fiatal tisztviselőket elküldje, hanem, hogy a különböző protekcióval a városhoz bejutott iskolázatlan tisztviselőktől megszabaduljon.

A tisztviselők létszámának nagyobb arányú csökkentését fogja eredményezni a városi szabályrendelet módosítása, amelyet valószínűleg már a legközelebbi közgyűlésen be fog terjeszteni a tanács. Ha életbelép az új szabályrendelet, mint egy husz-huszonöt százalékkal kisebb lesz a tisztviselői létszám.

A városi tanács reméli, hogy ilyen módon a pótlódó összegét lényegesen redukálhatja.

Vázsonyi Vilmos beszédei és írásai

A múlt század végén indult el a sümegi zsidótanító házából és 1918-ban az első zsidó miniszter lett Magyarországon — Vázsonyi Vilmos. Husz éven át ő volt a haladás, demokrácia sokszor egyedüli harcosa a magyar politikában és ő volt az egyik legnagyobb praktisszal rendelkező ügyvéd Budapesten. Sem a politikával, amelyben pedig az érvényesülés csúcspontjára jutott, sem ezer és ezer ember ügyes-hajós dolgának elintézésével nem szerzett Vázsonyi Vilmos pénzt, hogy özvegyének gondtalan megélhetése maradjon volna.

Most sajtó alá rendezték Vázsonyi Vilmos beszédeit és írásait. A könyv, amely egyike a legújabb magyar történelem legérdekesebb dokumentumainak, nemcsak arra szolgál, hogy örök emléke maradjon a nagy politikus elröppendő szavának, hanem az özvegy anyagi fölsegítését is célozza. Apponyi Albert gróf, Pakots József, Eszterházy Mór gróf és Bárczy István irtak először a beszédek egy-egy csoportjához.

Az első kötet Vázsonyi életrajza után négy részben közli Vázsonyi Vilmos publicisztikai működését és parlamenti beszédeit. Az első rész a kezdetet ismerteti, a diákévet, majd a recepcióért tartott beszédeit, a párbaj elleni felszólalásait és vezércikkeit. A második rész a terézvárosi mandátumtól a vezérlobizottságig, a harmadik az alkotmányért és népjogokért vívott küzdelemben elmondott beszédeket és cikkeket hozza s a negyedik, amelynek címe: »Jog, kenyér, bécsület«, az 1910—1914 közt lezajlott idők parlamenti és publicisztikai dokumentumait tárja elélnk.

A második kötet felöleli a háború alatti szereplését s miniszteri működését, emigrációját s utolsó küzdelmeit a szabadságjogokért. Nagyszerű beszédei, prófétai jóslatai, nemes és nagyszerű törekvései ebben juttatják hű kifejezésre nemes jellemét, pártját ritkító éleselméjségét és törhetetlen meggyőződését.

Vázsonyi Vilmosnak valóban első szobrát állította a bizottság, mely ezt a monumentális művet a magyar közönség elé vitte.

Mindenkinek kell fizetni jövedelmi adót

December 31-ig be kell nyújtani az adóvallomási ivateket

A szubotica kerületi pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztérium rendelete alapján csütörtökön hirdetményt tett közzé, amelyben felhívja az adófizető polgárokat, hogy az 1926. évre szóló jövedelmi adóvallomási ivateket december hó 31-ig nyújtsák be a városi adóhivatalhoz.

Az 1926—1927. évi pénzügyi törvény 186. cikkének első pontja értelmében mindazok a személyek, akiknek évi összjövedelme meghaladja az ezerkétszáz dinárt, kötelesek jövedelmi adóvallomási ivateket beadni. A vallomási ivateket bruttó jövedelmükkel kell feltüntetni. Az ingatlanok karbantartási kiadásaira külön rovat van és oda kell bejegyezni a kiadásokat.

A vallomási ivateket annál a községi vagy városi adóhivatalnál kell benyújtani, ahol az illető adófizetőnek állandó lakása van. A vallomási ivateket nem fogják a feleknek kikézbcsíteni, hanem azt mindenki a körü adóhivatalnál veheti át. A rendelet értelmében ha az adófizető a vallomási ivateket bármilyen okból nem tudja kitölteni, az illetékes városi vagy köz-

ségi adóhivatal tisztviselői kötelesek azt a fél által bementett adatok alapján kiállítani és azt a körülményt, hogy a vallomási ivateket nem a fél állította ki, az iven feltüntetni. Az adófizető kívánságára az adóhivatal a vallomási ivateket átvevételéről köteles átvételi elismervényt adni. Aki a vallomási ivateket a kötelező határidőn belül, 1926. december 31-ig nem nyújtja be, a törvény értelmében tiz-, illetve tizenöt százalékkal több jövedelmi adót fog fizetni. A büntetés kirovása ellen felebbezéssel nem lehet élni. A vallomási ivateket, amelyeket a városi adóhivatal ingyen köteles az adófizetőnek adni, a benyújtáskor ötdináros okmánybélyeggel kell ellátni.

Ugyanakkor egy másik rendeletben felszólítja a szubotica pénzügyigazgatóság azokat az adózókat, akik még 1925. évre sem adták be jövedelmi adóvallomási ivateket, hogy a vallomást legkésőbb ez év végéig nyújtsák be. 1925. évre jövedelmi adót kell fizetni mindenkinek, akinek évi összes jövedelme meghaladja a kétezeröttszáz dinárt.

Munkába álltak az angol bányászok

Hétszáz ezer bányamunkás szállt le csütörtök reggel a tárnákba Vita Szovjetország és Anglia viszonyáról az angol alsóházban

Londonból jelentik: A bányászsztrájk gyakorlatilag csütörtökön mindenütt véget ért.

Csütörtök reggel hétszáz ezer bányamunkás szállt le a tárnákba és kezdte meg a munkát. A sztrájk kitörése előtt egymillió bányamunkás dolgozott Angliában, de a bányatulajdonosok a bányáipar rendkívül kedvezőtlen tüzetmenete miatt

körülbeül kétszáz ezer munkást nem vettek vissza és így majdnem ugyanannyi bányamunkás van munkában, mint a sztrájk előtt.

A királyi szénbizottság tagjai pénteken megjelennek György királynál és

javasolni fogják, hogy a király helyezze hatályon kívül az érvényben levő kivételes rendelkezések nagyrészét.

Az orosz szakszervezetek szerdán újabb segélyt küldtek az angol bányászoknak. Az újabb pénzküldeményben negyvenezer font sterling érkezett a bányászok részére.

Az alsóház szerda esti ülésén egyébként

több konzervatív képviselő szemrehányást tett a kormány-

nak, hogy Szovjetországgal szemben tulengedékeny magatartást tanusít.

Chamberlain külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az angol kormány minden eszköz rendelkezésére áll, hogy Szovjetországgal szemben az erős kéz politikáját folytassa, de egyelőre még nem került sor arra, hogy a kormány ehhez a politikához folyamodjék. Egy munkáspárti képviselőnek arra a javaslatára, hogy

az angol kormány küszöbölje ki azokat az akadályokat, amelyek a szovjetkormánnyal a politikai és kereskedelmi meg egyezést hátráltatják.

Chamberlain külügyminiszter nem adott pozitív választ.

A Daily Telegraph szerint parlamenti körökben bizalommal várják, hogy a szakszervezeti törvény módosítása, amit a kormány a parlament jövő ülészakában terjeszt be, olyan általános sztrájkot, mint a május volt, törvénytelennek nyilvánít és így újabb hasonló általános sztrájk esetében a szakszervezeti vezeték elveszítik azt a sérthetlenséget, amelyet törvényesen elismert sztrájk esetén élveznek.

Ellenzéki blokk alakul a Vajdaságban a tartományi választásokra

Szubotica dr. Vojnics-Hajdu József lesz az egyesült ellenzéki listavezetője

Az ellenzéki pártok szubotica, szombori és szentai vezetői szerdán délelőtt Szubotica a Nemzeti-szállóban közös értekezletet tartottak, amelyen a tartományi választásokról tanácskoztak. A tanácskozáson jelen voltak dr. Lalosevics József szombori, dr. Sztrilics Béla szentai Jovanovics-párti képviselők és dr. Pleszkovics Lukács demokrata képviselő is. A szubotica Jovanovics-párt képviselőjében megjelentek Manojlović Dusan gyárigazgató és Jovics György földbirtokos, a demokraták részéről Bácsévics Péter nyugalmazott rendőrkapitány és Miladinovics György kereskedelmi iskolaigazgató, a független demokraták részéről Matias Ivó volt nemzet-

gyűlési képviselő és végül a vajdasági néppárt képviselőjében Presics Miskó volt képviselő, a »Hrvatske Novine« szerkesztője.

A gyűlést Lalosevics József dr. nyitotta meg és az értekezlet résztvevői hosszabb eszmecsere után megállapodtak abban, hogy az ellenzék a szubotica választói kerületben közös listával fog lépni a tartományi képviselőválasztásokon. Eszerint Szubotica, Szentán és Bácsopolán a Pribicevics-párt, a demokratapárt, a vajdasági néppárt és a Jovanovics Ljuba körül csoportosuló disszidens-radikálisok közös listával indulnak a választási küzdelemben. Az ellenzék vezetői legközelebb újabb tanács-

kozásra ülnek össze, amelyen a jelöléseket fogják megejteni.

Az ellenzék vezetőinek ez a határozata nagy feltűnést keltett kormány-párti körökben, mert az utolsó percig úgy hitték, hogy a Pribicevics-párti politikusok a szubotica kerületben nem fognak az ellenzékhez csatlakozni.

Ugyancsak nagy feltűnést keltett Szubotica az a hír, hogy az együttes ellenzék dr. Vojnics-Hajdu Józsefet jelöli a szubotica lista élére. Dr. Vojnics-Hajdu József igen népszerű ember és jelölésétől az ellenzék nagy sikert vár.

Csütörtökön délelőtt tanácskozott a független demokratapárt a közös ellenzéki lista ügyéről. A pártkonferencia, amely dr. Piskulics Zvonimir, a szubotica kerületi szervezet elnökének lakásán Dobanovacska Paja tartományi pártelnök vezetésével folyt le, határozatilag kimondta a közös ellenzéki listához való csatlakozást és felhatalmazta a párt delegátusát az ezirányú tárgyalások továbbfolytatására. A választásokra megalkotandó polgári blokk a független demokraták intenciói szerint magában foglalná az összes polgári pártokat a radikális párt és a Radics-párt kivételével abban az esetben, ha Radicsék koalícióban maradnak a radikálisokkal.

A demokrata, független demokrata, Jovanovics-párti és néppárti delegátusok csütörtökön este ültek össze újabb tanácskozásra, hogy az együttműködés módjait végleg megbeszéljék. A szubotica kerület ellenzéki pártvezetőinek megegyezéséhez hasonló alapon fognak együttműködni az említett ellenzéki pártok a bácska tartomány egész területén.

Európában mindenki zsidó

Még a Habsburgok ereiben is folydogál zsidó vér

Bécsből jelentik: Sternberg Adalbert gróf, az ismert liberális publicista legutóbb könyvet írt »Püspök, Kaiser, Könige und Juden« címen. Sternberg gróf könyvében kimutatja, hogy fajvédelemről és zsidókérdésről beszélni Európában nem lehet, mivel nincsen család, amelynek ősei között nem akadnának zsidók; még a Habsburgoknak is zsidó vér folyik ereikben.

Sternberg utal arra, hogy a középkorban egy Lewi nevű zsidó fia kikeresztelkedett és a kereszttségben a Petrus Leonis nevet kapta. Ez a kikeresztelkedett zsidó fia később II. Anacletus néven pápa lett az ellenpápával, II. Innocenttel szemben. A pápa öccse azonban továbbra is zsidó maradt, akinek leánya nagyanyja volt Habsburg Rudolfnak, a dinasztia megalapítójának.

Sternberg Adalbert gróf még a világháború előtt nyilvánosságra hozta ezt a Reichsrath egyik ülésén, amelyen temperamentumos beszédet mondott. Ebben a beszédben a következő kijelentést tette:

— Bennem is folyik egy kevés zsidó vér, amelyet ősanymtól, egy Habsburg-főhercegnőtől örököltem.

Sternberg gróf elmeséli, hogy akkori kijelentése nagy meglepetést keltett a bécsi udvarban és a császári levéltárban minden aktát lázas munkával eltüntettek, amely a Habsburgok zsidó származására vonatkozik. Ennek ellenére Sternberg gróf birtokába jutott egy levélnek, amely Albrecht királytól, a dinasztia-alapító Habsburg Rudolf fiától származik és amelyben utalás történik a II. Anacletussal, a zsidó pápával való rokonságra.

**Nagy karácsonyi
kiárusítás!**

50% árengedménnyel!

Antik poharak 50 dinártól,
Vitrinek 1000 dinártól
kezdve kaphatók

PALLAS régiségkereskedés
Subotica, Paja Kujundžićeva ul. 4.

PUCERÁJ

A gallér centennáriuma

Barátom Garibaldi doktor... (Mielőtt tovább mennék, ki kell jelentenem, hogy Garibaldi doktor nem azonos az azal Garibaldival, aki mint fasiszta kém szerepelt legutóbb a világsajtóban. Garibaldi doktor nem is Garibaldi, még kevésbé doktor. Egyszerűen csak a barátom és miután arra kért, hogy inkognitóját és betétkönyvét őrizzem meg, szívesen vállalkoztam, hogy Grünstein urnak eme baráti szolgálatot megteszem. Mondhatom, hogy úgy az inkognitója, mint a betétkönyve biztos kezekben van nálam)... odaült az asztalomhoz és ünnepélyesen felszólított:

— Nem üritenék egy serleggel Montague asszonyra?

— Oh, ürítsünk! — válaszoltam készségesen — de miért és mely alkalomból?

— Ide nézzen! — szólt kiváló barátom dr. Garibaldi és vakítóan tiszta mutatóujjával gallérjára mutatott. — Látja?

— Látom.

— Ön nem lát semmit. Mit lát?

— A gallérja...

— Hát igen, a gallér. Száz éves...

— Akkor tévedtem. Én legfeljebb egy hónaposnak néztem. — És már meg akartam interpellálni, vajon a nyaka a gallértól, avagy a gallér a nyakától kapta-e a patinát?

Doktor Garibaldi megvető pillantással mért végig:

— Nem ez a kérdés. És nem is pont erről a gallérról van szó. Általában a gallérról. Ön azt hiszi, hogy az ember már gallérral a nyakán született meg. Adám a paradicsomban kemény gallérral járt. Önnek úgy látszik fogalma sincs semmiről. A gallért fel kellett találni, úgy, mint a puskaport, vagy a kormányozható léghajót. Egy zseniális agyból kellett kipattannia egy ötletnek, amely testet öltvén, megszületett a gallér mai formája. Montague asszony, egy párisi ur tiszteletreméltó nevében tisztelhetjük a gallér feltalálóját és éppen most van száz éve, hogy a nemes hölgy, az emberiség jölvője a leggombolható gallérról szóló találmányát bejelentette a szabadalmi hivatalnál.

— Azt hittem, hogy a gallért a spanyolok találták fel — vettem közbe.

— Ön összetéveszti a spanyol viaszkal. Vannak apagyilkos (Vatermörder) gallérok. Mégis ne zavariuk össze a fogalmakat és tartózkodjunk még a gondolatától is annak, hogy Spanyolország belügyeibe avatkozunk. A történelmi fejlődés egy stációja, hogy a gallér mai formája megszületett. Montague asszony korszakalkotó találmányával öröközte meg a nevet. Egykor vaspáncélt viseltek a férfiak, úgy látszik azonban ez nem dörzsölte fel eléggé a nyakukat, mire jött a keménygallér, amely a legkeményebb nyakakat is veresre és veresre tudja felsebezni. A középkorban különben is reszkurozott lett volna a külön leggombolható gallérral kísérletezni. Képzelnék csak el, hogy Csák Máté nem találja meg az inggombját, hány szolgálójának ütette volna le a fejét nemes dühében? Montague asszony azért egy kevésbé temperamentumosabb korszakban állt elő világraszóló felfedezésével, amikor életet adott a gallérnak.

— Hogyan jött rá a nemes lélek arra az ideára, hogy a külön gallért installálja?

— Hogy jöttek rá a vendéglősök, hogy külön számítsák fel a körítéseket? Hogy jöttek rá a házasúrsak a külön hálószober-rendszerre? Ösztön, vagy isteni sugallat. Montague asszony észre vette, hogy a férje ingjei, amelyeket kisebb, vagy nagyobb időközökben levett, a gallériukon aránytalanul szennyesebbek. Ha az ing többi része sötétszürke, a gallérja egészen megfeketedett. Montague asszony emiatt sokat veszekedett az urával, aki szelíden és franciául azt mondta nevének: — Kuss!

Az asszony eleinte, amíg a szerelem tartott, fogta az ingeket és kimosta a teljes inget von Kofi bis Fuss. Később, amikor elmúlt a szerelem, rájött arra, hogy kár a benzínért. Maga az ing még győzné a szolgálatot, csak a gallért kell tisztába hozni. A jó asszony erre este lefejtette a gallért az ingről, éjszaka kimosta a gallért és reggel pedig ismét vissza varrta a tiszta gallért az ingre. Montague suszter azóta híres lett Párisban. Fordultak a műhelyébe a dandik és ostromolták:

— Monsieur, hogy van az, hogy önnek állandóan tiszta gallérja van?

Vagy pedig megkérdezték:

— Mondja kérem, árulja el, hogy hol tisztíttatja ingjeit?

Ugy bizony. Száz évvel ezelőtt Párisban egy tiszta gallér nagy esemény volt. A derék suszternek később egyszerűen úgy oldotta meg a kérdést, hogy a gallért rágombolta az ingre. A gomborajáró gallért a kapitalisták is kihasználják, nagy gallérgyárak keletkeztek, gallérkirályok támadtak és minden nagyobb városban gallériákat rendeztek be. Mindezt pedig Montague asszony-

nak köszönhetjük, akinek volt bátorsága száz évvel ezelőtt és szétválasztotta a gallért az ingtől.

Nem lehetetlen, hogy az ő példája nyomán választották szét Franciaországban az egyházat az államtól, aminek jelentőségét szintén nem szabad lekicsinyelnünk.

— A gallér a gyakorlatban — folytatta érdekesítő tudományos előadását doktor Garibaldi — annyira bevált, hogy később sokan elhagyták teljesen az inget és csak a puszta gallért gombolták a nyakukra. Idők során elkövetkezett a kaucuk- és celluloid gallérok divátja. (Lásd, kaucsák illetve kaucsuk forradalom.) A kaucuk-gallérnak az az előnye, hogy bűdös és egy életen át viselhető. Vanak impregnált gallérok. A legmodernebb irányzat a gallérnélküli ingre tért át, abból a filozófiából táplálkozván, hogy olyan ingnek, amelynek nincs gallérja, annak a gallérja soha sem piszkolódhat be. Vannak, akik gallérral együtt az inget is elhagyják. (Lásd Monna Vana.) De ezzel szemben nagyon sok nő visel napjainkban férfi gallért, ami az illetőknek bizonyos férfias jelleget kölcsönöz, a mely nélkül a mai világban honunk szebb

keblüjei direkt szerencsétleneknek érzik magukat.

A gallér száz éves születésnapja alkalmából I. Béla Kolos (Mangold) a divatdiktátor így nyilatkozott a gallérról:

— A gallér nem más, mint egy művészi szempontból elkorcsosult egészségügyi cikk. Elég egy tekintetet vetni egy galléra és felismerjük a viselőjének igazi értékét.

Én felve rávettem tekintetemet Garibaldi ur gallérjára és nyomban sarkor akartam fordulni.

— Várjon még, szerkesztő ur! — rimázkodott Garibaldi. — Nagyszerű találmányom van, amely feleslegessé teszi a pucérját és a gallért elvonja a szigorú kritika alól. Azt hiszem, hogy felülmultam Montague asszonyt.

— Mi az a találmány?

— Az ember egyszerűen szakállt növeszt, amely minden gallért és rárakodott rétegeket eltakarja — válaszolt daldalmasan doktor Garibaldi.

Mire megragadtam gallérjánál fogva és fojtogatni kezdtem. Dr. Garibaldi kiemenekült kezeim közül, a gallérja azonban a markomban maradt.

Papir volt.

Eos

Habsburg főherceget nem biztosítanak a jugoszláv biztosító intézetek

Albrecht főherceget egymillió dollárra biztosította a Rossia Fonciere budapesti fiókja

Beogradból jelentik: A budapesti Rossia Fonciere biztosító intézet nemrégiben egymillió dollárra biztosította Albrecht főherceget, Frigyes főherceg fiát, akit állandóan mint a magyar trón egyik titkos jelöltjét emlegetnek.

A budapesti biztosítóintézetek a hatalmas összegű biztosítási kö-

vényt viszontbiztosítás végett továbbították a jugoszláv biztosítóintézeteknek azzal, hogy a biztosításban vegyenek részt.

A jugoszláv intézetek, élükön a Beogradska Zadrugával a napokban elhatározták, hogy Albrecht főherceg életbiztosítási kötvényét nem viszontbiztosítják és erről értesítet-

ték a Rossia Fonciere budapesti főintézetét.

A visszautasítást, bár a beogradi intézetek semmivel sem indokolták, azzal magyarázzák, hogy jugoszláv intézetek azért nem vettek részt a biztosításban, mert Habsburg főhercegről van szó, akit jugoszláv intézet nem biztosít.

Súlyos veszedelemben vannak a Kinában élő idegenek

A kínai angol hatóságokat utasították, hogy tartózkodjanak minden provokálástól — A franciák, angolok és japánok közösen védik a hankai idegen negyedet — Chamberlain nyilatkozott az alsóházban a kínai helyzetről

Anglia megkezdi a tárgyalásokat a kantoniakkal

Londonból jelentik: A sajtó érdeklődésének előterében még mindig a kínai helyzet áll és a lapok terjedelmesen közlik Chamberlain külügyminiszternek az alsóház szerda esti ülésén tett kijelentését a kínai helyzetről.

Chamberlain bejelentette, hogy a hankai külföldi negyed védelmére az angol, francia és japán kormány közös akcióban állapodott meg.

A hankai kikötőben egy francia ágyunaszád, egy francia aknavető és három japán ágyunaszád horgonyoz és több angol ágyunaszád utban van a Jangcekiangon Hankau felé. Franciaországon és Japánon kívül az Egyesült-Államok kormánya is rendelkezésre bocsátotta a Hankauban horgonyzó amerikai ágyunaszádot és két amerikai torpedóromboló utban van Hankau felé. Chamberlain még hangsúlyozta, hogy

komoly zavargásoktól csak Hankauban kell tartani.

Kína többi tartományaiban azonban az angol állampolgárok élet- és vagyonbiztonsága nem forog veszedelemben.

Az Echange Telegraph sanghaji jelentése szerint

a hankai európai lakosság szerdán újabb kétségbeesett táviratot küldött a sanghaji hatóságokhoz, amelyektől ételmisszert és municiót kért.

Az európai negyedet ugyanis éhínség fenyegeti és a kínai kereskedők már napok óta nem adnak el semmi-

féle élelmiszert az európai lakosság-nak. A hankai külföldi negyedben kétszáz angol, háromszáz francia és százötven japán állampolgár él.

Sanghaiban a helyzet változatlan: napról-napra várják a kantoni csapatok döntő támadását Sanghai ellen.

A sanghaji idegennegyedet drótakadályokkal vették körül. A bolsevik propaganda erősbödik a városban és a hatóságok tömegesen tartóztatják le a bolsevista agitátorokat. A sanghaji kormány hadihajói az utóbbi napokban többszáz kínai kalózt fogtak el, akik közül

háromszázhetvenöt embert a statáriális törvények alapján kivégeztek.

köztük tizenkét asszonyt. Az egyik asszonynak a holttestét a sanghaji tartomány több városában nyilvános közszemlére tették ki elrettentésül.

A kantoni kormány hivatalosan közli, hogy a tizenkét egyesített dél-kínai tartomány székhelyét Vu-csangba helyezi át. Anglia új kínai követe, Locker-Lampson a napokban elhagyta Sanghait és a Jangcekiang felső folyásának vidékére utazik, ahol

az angol kormány képviselőiben érintkezésbe lép a kantoni kormány megbízottaival.

Az angol sajtó egyhangulag megállapítja, hogy a mai kínai helyzet feltűnően hasonlít a boxerlázadáshoz megelőző napok kritikus helyzetéhez.

A kínai-angol hatóságok Londonból szigorú utasítást kap-

tak, hogy tartózkodjanak minden provokálástól

és az angol hadihajók ágyúit csak a legvégső szükség esetén szabad használni.

A Times véleménye szerint a harc a nyugati civilizáció és a bolsevik ideológia közt folyik. A lap szerint Kína vezető politikai behódoltak a bolsevista tanoknak és most már nemcsak Anglia, hanem valamennyi kulturnemzet érdekei forognak kockán.

Meghalt

a szentai titokzatos gyilkosság áldozata

Szentáról jelentik: A szentai közközházban szerdán délelőtt meghalt Jablonszki Ferenc napszámos, aki — mint ismeretes — rejtélyes gyilkosságnak az áldozata.

Jablonszki két héttel ezelőtt vadászni ment, de alig két órával később vérző fejjel tért haza lakására, ahol eszméletlenül esett össze. A kórházi kezelés már nem tudta megmenteni az életnek. A rendőrség a napokban kihallgatta Jablonszkit, aki azonban a vele törtétekről nem tudott semmit mondani. Csupán egy autóról beszélt, összefüggéstelenül. Holttestét a szubotícai ügyésség utasítására csütörtökön felboncolták és megállapították, hogy Jablonszki koponyacsontrepedést és agyzúzódást szenvedett, a halál közvetlen oka pedig agyhártyagyulladás volt.

Elkészült a második telefonvonal Szubotica és Beograd között

A legrövidebb időn belül megszűnnek a vonalzavarok

A Bácsme gyei Napló is hangot adott legutóbb annak az általános elégedetlenségnek, amelyet Szuboticán az a körülmény keltett, hogy a Beograd—Szubotica közötti telefonvonal hetek óta minden nap, vagy minden másnap rossz. Kérdést intéztünk ebben az ügyben a szuboticei postafőnökséghez, ahonnan a következő felvilágosítást kaptuk:

— A Beograd—szuboticei telefonvonalat javítják. Hónapok óta 130 munkás dolgozik a vonalon, amelyet alapos renoválás alá vesznek. A munkások végigjárják a vonalat és oszlopról-oszlopra új telefonpóznákra helyezik át a drótokat. Ennél a munkánál kisebb üzemi zavarok nem kerülhetnek el, azonban rövidesen a vonal kijavítása teljesen kész lesz és a zavartokozó bajok megszűnnek. Ezenkívül rövidesen üzembehelyezik Beograd és Szubotica között a má-

sodik telefonvonalat is, amely már teljesen elkészült. Így a közeljövőben teljesen meg fognak szűnni a vonalzavarok Beograd és Szubotica között.

A postafőnökség közlése kétségtelenül meg fogja nyugtatni a kedélyeket és különösen a második közvetlen telefonvonal kiépítésének van nagy jelentősége, mert ennek segítségével nemcsak jó, hanem gyors is lesz hamarosan a Beograd—Szubotica közötti telefonösszeköttetés.

Ezzel a kérdéssel összefüggésben most is, mint minden alkalommal, amikor a telefonmizériákkal foglalkoztunk, megállapítjuk, hogy a bajokért nem lehet hibáztatni az itteni kezelőszemélyzetet, amely csökkent létszámmal a legnagyobb odaadással tesz eleget kötelességének. A szuboticei telefonközpont alkalmazottai ilyenformán a közönség legnagyobb elismerését érdemlik meg.

Az iskolai ünnep, a botozás és a kórház tengeri malaca

Ráics Balázs plébános a vádlottak padján

A szuboticei törvényszéken csütörtökön tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa Ráics Balázs szent-rókusi plébános ügyét, aki vallásfelekezeti elleni izgatással és közhivatalnok megsértésével, illetve rágalalmazással volt vádolva.

A vádirat három vádpontot sorol fel Ráics Balázs plébános, volt nemzetgyűlési képviselő ellen. Az első vádpont szerint Ráics 1922. év január 22-én a Szent Rókus-templomban, mint miséző pap, misét mutatott be s ez alkalommal az evangélium és a parancsolatok tolmácsolása közben a templomban nyilvánosan azt ajánlotta híveinek, hogy gyermekeiket ne engedjék el a Szent Száva ünnepélyre, mert az tisztán csak a pravoszlávok vallási ünnepe, akik azt akarják, hogy ily módon a katolikus gyerekeket a pravoszláv vallásra térítsék át és hogy átkereszteljék őket. A vádlott ezzel a cselekedetével a szerb büntető törvény 103-ik szakaszába ütköző vallásfelekezeti elleni izgatás vétségét követte el.

A második vádpont szerint a vádlott 1923 március havában egy táviratot küldött Pasics Nikola akkori miniszterelnöknek, a következő tartalommal:

»Iskruljev Tóso molí jegyző megbotozta pártunk két jelöltjét. Kérem, hogy ezt az ázsiai bestiidt azonnal a legszigorubbán büntessék meg.«

Ezzel a vádlott közhivatalnok elleni sértést követett el, amely a szerb büntető törvény 104-ik szakasza értelmében büntetendő.

A harmadik vádpont szerint a vádlott a Subotičke Novine július 14-én megjelent számában »Allami kórház« címen cikket írt, amelyben a következőket mondja:

»Az ambulatórium főnöke, dr. Markovics Daniló, azt mondják, hogy orvos. Az ambulatóriumnak volt 27 tengeri malaca, ezek közül 7 eltűnt, minden számadás nélkül és még a kalitkák is eltűntek. Minthogy ezt az ambulatóriumot a mi pénzünkön tartják, követeljük, hogy azonnal indítsák meg a nyomozást és minthogy az ott kezelt gyerekek is a mi polgáraink gyerekei, tiltakozunk az ellen, hogy azok szeméit az orvos helyetteseként a házvezetőné gyógykezelje, amikor a doktor ur kezében is reszketünk a gyerekekért. Ha ez igaz — mondja továbbá a cikk — megköveteljük, hogy dr. Markovicsot váltassák fel oly férfival, aki lelkiismeretesebben fogja végezni kötelességét.« Végül megemlíti a cikk, hogy dr. Markovics Szakalin szolgálval egy nyugtán Bodrics Márkó nevet iratta alá és arra a nyugta összegét felvette. Ezzel a cikkel olyanokat állított egy közhivatalnokról, hogy az állítások valódisága esetén az illető hivatalnok ellen büntető eljárás kellett

volna folyamatba tenni és így a szerb büntető törvény 104-ik pontja szerinti rágalalmazás vétségét követte el.

Az ezen ügyben csütörtökön megtartott főtárgyaláson a közzéadott Csulnovics Ferdo dr. államügyész képviselte, a védelmet Kendjelac Milivoj dr. ügyvéd látta el.

Ráics Balázs vádlott kijelenti, hogy a vádakat megértette és nem érzi magát bűnösnek. Majd részletesen előterjeszti védelmét mind a három vádpontra vonatkozólag.

Templomi szónoklatában nem használta azokat a szavakat, amelyeket terhére rónak. Ő azt mondotta, hogy katolikus hívők nem vehetnek részt más vallásuk egyházi jellegű ünnepélyein. Ezzel csak kötelességét teljesítette, mint katolikus pap, mert az egyházi törvények ezt megkövetelik. Szószertint idézi a kánoni törvények erre vonatkozó tiltó szavait. »Kötelességemet teljesítettem — mondja a vádlott — amikor híveimet figyelmeztettem, hogy katolikus vallásuk más vallásuk egyházi ünnepélyén nem vehetnek részt, mert azokat, akik résztvesznek más vallású felekezetek egyházi jellegű ünnepélyén, az a veszély fenyegeti, hogy hűtlenné lesznek saját vallásukhoz.«

A második vádpontra elismeri, hogy a kérdéses táviratot ő küldte el Pasics miniszterelnöknek. Abban az időben képviselőválasztási mozgalmak voltak és ő kötelességét teljesítette, amikor igyekezett megakadályozni minden törvénysértést. Általános szokás, hogy a nép a képviselőjéhez fordul oltalomért, ha valamely bántódás éri. Ebben az esetben Vukovics József és Sztipics Daniló panaszták, hogy agitációs uton voltak Molon és ott a jegyző megbotozta őket, úgy hogy alig tudtak lábukra állni. Első felháborodásában küldte el a táviratot. Nem volt szándékában a jegyzőt megsérteni, hanem csak jellemezni akarta az eljárást. Az általános polgárjogok, a gyűlekezési jog és a szólásszabadság védelmében járt el.

A harmadik vádpontra nézve kijelenti, hogy közérdekből írta az inkriminált cikket. Nekí jelentették, hogy a gyerekek nem részesülnek a megfelelő kezelésben.

A vádlott kihallgatása után a bíróság a tanuk egész sorát hallgatja ki, főleg az első és a harmadik vádpontra nézve. A harmadik vádpontra vonatkozólag kihallgatott tanuk vallomása után kijelenti a vádlott, hogy tévesen volt informálva és sajnálkozását fejezi ki dr. Markovicsal szemben.

Markovics Daniló dr., akit tanuként hallgattak ki, a vádlott ezen kijelentése után a maga részéről azt a kijelentést teszi, hogy nem kívánja a vádlott meg-

büntetését, azonban, miután hivatalból üldözendő cselekményről van szó, az eljárást ebben az ügyben is tovább folytatják ellene.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és a perbeszédre került a sor.

Csulnovics Ferdo dr. államügyész fentartja mind a három vádat. Nem fogadhatja el a vádlottnak azt a védekezését, amelyet a főtárgyaláson előadott. Neki magának is számtalan esetről van tudomása, mikor a katolikus egyház főpapjai is részt vettek más vallásuk egyházi aktusain. Részletesen fejtegeti a Szent Száva emlékére rendezett ünnepek lényegét. A Szent Száva-emlékünnep nem egyházi ünnepek, hanem a kultúra ünnepei, iskolai ünnepek. Szent Száva püspök volt, a nemzet nagy tanítója, iskolaalapító, a kultúra terjesztője, nagy történelmi működésének ezek voltak a vezető motívumai. Emlékeire rendezett ünnepeken ezek domborodnak ki, amiből nyilvánvaló, hogy a Szent Száva

ünnepek elsősorban kulturünnepek. A vádlott cselekedetében az intolerancia, a vallási türelmetlenség tipikus jelenségét látja. A második és harmadik vádpontra nézve is a bizonyítási eljárás a vádat minden tekintetben igazolta kéri tehát a bűnösség kimondását.

Kendjelac Milivoj dr. védő azt fejtegeti, hogy jelen esetben nem forog fenn a szerb büntető törvénykönyv 103. szakaszába ütköző izgatás tényálladéka. Részletesen fejtegeti erre vonatkozólag a katolikus egyház törvényeinek rendelkezéseit. Utal arra, hogy Ráics Balázs plébános multja bizonyíték arra, hogy nem vezet és nem vezetheti gyűlölet a görögkeletiek ellen. A második és harmadik vádpontra nézve kifejti, hogy a vádlott közérdekből cselekedett és jóhiszeműen járt el. Mind a három vádpontra nézve felmentést kér. A perbeszéd után Pavlovics István elnök közölte, hogy a bíróság pénteken déli tízen órakor hirdeti ki az ítéletet.

Baj van Fordnál is

A Ford motorgyár detroiti telepén bizonytalan időre beszüntették a munkát

Newyorkból jelentik: Óriási feltűnést kelt egész Amerikában, hogy a Ford-motorgyár detroiti telepének igazgatósága szerdán azt az intézkedést adta ki, hogy az üzemet bizonytalan időre bezárja és csak egyes kisebb üzemekben dolgoztat tovább. Az igazgatóság titkolja az üzembeszüntetés okát és azt a leltározással hozza összefüggésbe, viszont azonban tény, hogy eddig a leltározás még sohasem szolgáltatott okot az üzembeszüntetésre. A

nagy detroiti telepen valószínűleg egész januárig nem indul meg az üzem.

Az üzembeszüntetés annál nagyobb feltűnést kelt Amerikában, mert Hoover kereskedelmi miniszter csak a legutóbbi napokban jelentette ki, hogy az Egyesült-Államok gazdasági helyzete példátlanul jónak mondható, míg a Ford-gyár mostani intézkedésében a gazdasági romlás első jelét látják, amelynek valószínűleg lesz folytatása is.

Anglia átadja Olaszországnak az egyik keletafrikai gyarmatot

Franciaország ragaszkodik Tuniszhoz

Milánóból jelentik: A Secolo párisi szerkesztője hosszabb cikket ír Itália gyarmati mandátumának kérdéséről. A lap megállapítja, hogy az utolsó napok tárgyalásán formulát találtak a meg egyezésre. A formula szerint Anglia Itália javára lemondana a brit keletafrikai protektorátus alá tartozó Kénia-gyarmatról és Franciaország beleegyeznék abba, hogy a tuniszi olasz állampolgárok állampolgárságukat megkaphassák. Ezekről a kérdésekről Briand és Chamberlain még ezen a héten tárgyalnak és ha a formulát elfogadják, akkor Mussolini és Briand is találkozni fognak, hogy a tervezet keresztülvitelének részleteit meg-

beszéljék. Kénia mint protektorátusi terület kebeleznék be Itáliába, amihez természetesen még a Népszövetség hozzájárulása is szükséges, de egyelőre ez teljesen bizonytalan.

A Nuovo Siecle Itália gyarmati kielégítése kérdésében közli képviselőnek Poincaréval folytatott beszélgetését. A képviselőnek arra a megjegyzésére, hogy Anglia lemondása Kénia gyarmatról Olaszországnak javára Franciaországnak is például szolgálhat Tunisz kérdésében, Poincaré hevesen a képviselő szavaiba vágott és ezeket mondotta: Tuniszhoz éppen úgy ragaszkodom, mint Elzász-Lotharingiához.

Ujabb egyhangu mandátumok Magyarországon

Vass József négy kerületben szerzett egyhangulag mandátumot

Budapestről jelentik: December 10-én lesz a választások második napja és ekkor összesen 91 kerületben tartják meg a választást. Azokban a kerületekben, amelyekben december tizedikére tüzték ki a választást, csütörtök déli egy óráig kellett benyújtani az ajánlási íveket. A belügyminiszteriumba eddig beérkezett jelentések szerint a kerületek közül újabb tizenöt helyen lesz egyhangu a választás. Azok a hivatalos jelöltek, akiknek a december tizediki választásokon nincs ellenjelöltjük, kerületenként a következők: Mayer János földművelésügyi miniszter Kápolna, gróf Klebelsberg Kunó Eger, Lukács György Gyula, Vass József népjóléti miniszter Veszprém, Gyöngyös, Zalaegerszeg és Szombathely, Gaal Gaszton Lengyel-tóti, Drehr Imre Enying Reichel Richárd Keszthely, Klein Antal Tolna, Berky Gyula Sarkad, Schandl Károly Csongrád, Gubica Ferenc Zirc és a legitimisták közül gróf Sigray Antal Körmeny, Szilágyi Lajos Berettyóújfalú, Biró Pál Ózd, Paupera Ferenc Pápa, Bottlik József Mezőkeresztes, Bottlik

István Mezőkövesd.

A december tizediki választások egyébként sokkal izgalmasabbnak ígérkeznek, mint a december nyolcadikiak, mert ezen a napon több mint ötven ellenzéki jelölt mérkőzik meg a kormány hivatalos jelöltjeivel, így többek közt Rassay Károly Kaposváron Ugron Gábor ellen, valamint Dénes István, Lázár Miklós, Létay Ernő, Drózd Győző, Kiss Menyhért és mások.

A többi kerületekben, így Szegeden és Kecskeméten december tizenegyedikén és tizenkettedikén lesznek a választások és az ajánlási íveket péntek délig kell benyújtani. Nagykőrösön, Karcagon, Sopronban, Székesfehérváron, Győrben és Hódmezővásárhelyen, ahol tizenkettedikén lesznek a választások szombaton délig jár le az ajánló ívek benyújtási határideje, Debrecenben, ahol tizenharmadikán és tizennegyedikén lesznek a választások ötödikén délig, végül Budapesten, Pécsen és Miskolcon, ahol december tizenegyedikén lesznek a választások hatodikán délig kell benyújtani az ajánlási íveket.

HIREK

A hideg

Mire ide ért, a szívem már nehéz jég-kölcök lógtak és tétován nézett a nap sárga képébe, amikor tizenkettőt vert az óra. Előzőleg hazug fehér álmcsókot üzent az őszi mezőknek a sűrű szürke hajnallal, de azok nevetve bujtak a nap édes meleg ernyője alá és azért se mentek aludni.

Sokáig úgy volt, hogy el se jön talán, mert láncraverten betegem sajgott a dermedt pólusokon és még ott is minden écsaka láza volt és izzadt. Hidegrázós sóhajait néha belefújta a lég enyhe hullámaiba.

És most itt van. Mégis. Hivatlanul ült meg a sarki munkátlanok füle hegyén, hogy kinézze magának, kik érnek rá legjobban fájni. Oda veti ágát a hosszú félre majd. Ám a kérges fekete ujjak nem huzzák lejjebb a sisakot és fittyet hányva rázzák le magukról a hideget. Nem félnek már tőle. Tekintélyt vesztetett, mint egy kifosztott kártyás handukol deres fejjel a küszöbök elé, de nincs hitele sehoh, a meleg már jó párszor olyan kontrát adott neki, hogy beleroppant és nem hisz azóta a fizetőképességében senki.

Mégis féljük, várjuk és szeretjük. Tradíciókba kérgesedett létünknek az évszakok változása is szükségszerűségnek látszik és ha hirtelen ráncszakadna az öröknyár, minden piros hajnalon virágokat sírnánk a kimúlt lehetetlen, ezer nyomort és bajt hozó hideg után, mint valami halott drága kedvesünk után.

P. Gergely Boriska
*

— **Az állami egyesülés ünnepe.** Fényes keretek közt ünnepelték meg szerdán országsszerte az állanti egyesülés ünnepe: Szuboticán, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Beeskereken és másutt is teljes munkaszünet volt és minden templomban ünnepi istentiszteletet tartottak, amelyen a polgári és katonai hatóságok képviseltették magukat.

— **Szentai küldöttség a pénzügyminisztériumban.** Beogradból jelentik: Népes szentai küldöttség kereste fel csütörtökön Metica pénzügyi vezérigazgatót, akinek átnyújtották Szentá város és járás tiltakozó memorandumát az adóhátralékok kivetése és behajtása ügyében. A küldöttségnek, amelyet Radonics Jován képviselő vezetett, Metica pénzügyi vezérigazgató megígérte, hogy meg fogja vizsgálni a panaszokat és amennyiben lehetséges, orvosolni fogja azokat.

— **Ellentétek a csehszlovák kormány-pártok közt a katonai szolgálati idő miatt.** Prágából jelentik: A képviselőház honvédelmi bizottsága szerdán kezdte meg a véderőjavaslat tárgyalását, amely tízenyolc havi szolgálati időt honosítana meg. A bizottságban a javaslatnak váratlan ellenzéke támadt, mert a német keresztényszocialista tagok annak ellenére, hogy a pártjuk bent van a kormánykoalícióban, nem akarták elfogadni a javaslatot, hanem tízenegy havi szolgálati idő megállapítását kívánják. A bizottság a honvédelmi miniszter kívánságára elhalasztotta a döntést, közben tárgyalások fognak megindulni a kormány és a német keresztényszocialisták között kompromisszum létrehozása érdekében.

— **A Népszövetség pénzügyi bizottsága tárgyalja a pénzhamisítás megakadályozására vonatkozó francia javaslatot.** Genfből jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága pénteken kezdi meg decemberi ülészeit, amelynek tárgyszorozatán szerepel a magyarországi frankhamisítással kapcsolatban beterjesztett indítvány, a nemzetközi pénzhamisítás megakadályozását célzó nemzetközi közös egyezményről és a bolgár népszövetségi főbiztos jelentése a bolgár menekültek letelepítéséről.

— **A választói névjegyzékek kiigazítása Szuboticán.** A szubotici polgármesteri hivatal megkezdte a választói névjegyzékek kiigazítását. Az alkotmány

értelmében minden 21. évet betöltött magyarországi alattvalónak szavazati joga van tekintet nélkül nemzetiségére. Mindenki, aki még nincs felvéve a választói névjegyzékbe, jelentkezzék a polgármesteri hivatalban, ahol a bejelentés alapján, ha erre jogcíme van, pótlólag felveszik a választók sorába. A választói névjegyzékbe való felvételhez szükséges minden okmány és bizonyítvány bélyegmentes.

— **Sulyos mulasztást állapított meg a Fanamet budapesti filmraktárban megtartott tűzvizsgálat.** Budapestről jelentik: A Mestro-filmgyár budapesti raktárában, amely a Kossuth Lajos-utcában van, szerdán tűz pusztított. A tűz rövidzárlatból keletkezett és egy láda filmtekercs hatalmas detonációval felrobbant. A tűz rohamosan terjedt, de a tűzoltóknak sikerült a veszélyt lokalizálni, azonban így is tizenötmilliódot tesz ki a kár. Az égő házból rémülten menekültek az emberek és sokan sulyos égési sebeket szenvedtek. A filmraktárban csütörtökön tartották meg a tűzvizsgálatot, amely megállapította, hogy a vállalat nem tartotta be az előírt tűzrendészeti szabályokat. Ezek szerint csak háromszáz kilogramm filmet lett volna szabad elraktározni, azonban helyett négyezer kilogramm filmtekercset halmoztak fel. A bizottság tagjai megdöbbenve állapították meg, hogy ezáltal óriási veszedelemben forgott az egész környék, mert ha a tűzoltóság nem sikerült volna nagy erőfeszítéssel lokalizálni a tüzet és a lángok átsapattak volna a többi raktárra is, akkor az egész ház a levegőbe repült volna és nem lehetett volna megmenteni azt a hét embert, akinek kisebb-nagyobb sérülésekkel kilóztak a lángok közül.

— **Új gyomorbetegséget fedeztek fel a szombori tanulóifjúság körében.** Szomborból jelentik: Dr. Schmidt Konrád, a szombori állami egészségügyi intézet vezetője a napokban fejezte be a szombori és környéki iskolákban a szokásos orvosi vizsgálatokat, amelyek során oly felfedezésre jutott, amely bizonyára foglalkoztatja majd az orvosi szakköröket is. A bakteriológiai vizsgálatok alkalmával dr. Schmidt a legnagyobb meglepetéssel konstata, hogy az iskolásgyermekeknek a közönséges bélgilisztákon kívül nagy mértékben elterjedt a *Hymenotopis Nana* nevű bélpárázita, amely eddig csak a Földközi-tenger partvidékén élő lakosságnál fordult elő. Az orvosok véleménye szerint ezeket a bélpárázitákat a Szombor környékén letelepített likai dobrovoljacok hurcolták be, akik a háború idején sokáig tartózkodtak Délfranciaországban, épp azon a vidéken, ahol ez a gilisztafaj pusztít.

— **Váli Tibor öngyilkossága.** Debrecenről jelentés szerint, ott öngyilkos lett Váli Tibor, a közgazdasági egyetem hallgatója. Váli Tibor fia dr. Váli Dezső volt szubotici orvosnak, akinek előkelő hozzátartozói élnek Szuboticán, akik azonban a tragikus halálesetről nem tudnak semmit. Lehetséges, hogy az öngyilkos diák nem Váli Dezső dr. fia, mert nevét a budapesti lapok nem olyan ortografiával írják, mint ahogy Váliék írják családi nevüket.

— **A szovjet kontreminálja a francia frankot.** Párisból jelentik: Mint az Intranzigeant Zürichből jelenti, a szovjetkormány több európai tőzsdén megkontreminálja a francia frankot. A szovjetkormány ezt az akcióját Rakovszki párisi nagykövet kezdeményezte. A lap azt jelenti továbbá, hogy a harmadik internacionálé franciaországi megbízottait utasította, hogy idézzenek elő Franciaországban sztrájkokat és zavargásokat, hogy ezzel is elősegítsék a frank esését. Amikor most a frank már erőteljesen emelkedett, a szovjetkormány likvidálni akarja bessz-angazsmánjait. Rakovszki intervenciója azonban ennek a szándéknak a megvalósítása egyelőre elmaradt.

— **A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg.** Érdekes képek, riportok, regény és gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül Galsworthy »A menekülő asszony« című drámáját közli. A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható 12 dinárért.

— **Rákosi Mátyásék bűnpörét január tizenharmadikán kezdi tárgyalni a budapesti ítélőtábla.** Budapestről jelentik: Az ítélőtábla 1927 január tizenharmadikára tűzte ki Rákosi Mátyás és negyvenkilenc társának bűnpörét, akiket tudvalevőleg állam és társadalmi rend felborításával vádolt az ügyészség és akiknek a bűnpöre felebezés folytán kerül az ítélőtábla elé.

— **Amanda és Angeli társulata Szuboticán.** A Hotel National kávéházban megérkezett az estéről-estére ötletes tréfáival mulattatni a közönséget Amanda és Angeli művész társulata, amely úgy működik, mint a nyugati nagy metropolásokban is a legnagyobb sikerrel vendégszerepel. A műsoron szerepel a hírneves Charlie Chaplin zsonglőr és Flock a virtuóz stepp-táncos is. Belépődíj nincs, program után parkett-tánc és Bodrics Miska zenekarának hangversenye. Kezdeté este kilenc órakor.

— **Rákosi Jenőt elítélték az ébredők elleni sajtóperében.** Budapestről jelentik: Szerdán tárgyalta a budapesti törvényszék Töreky-tanácsa, Eckhardt Tibornak és az Ébredő Magyarok Egyesületének Rákosi Jenő ellen indított sajtópörét. Rákosi ugyanis, amikor a frankhamisítás kiderült, »Erköcsi színvakaság« címen vezércikket írt a »Pesti Hírlap«-ba, amelyben élesen támadta az ébredőket. A bíróság rágalmazás büntetésében mondta ki bűnösnek a nyolcvanöt éves újságíró és másfélmillió korona pénzbírságra ítélte. Rákosi Jenő megnyugodott az ítéletben.

— **Tűz a Beograd-szálló padlásán.** A szubotici Beograd-szálló padlásán szerdán tűz keletkezett. A tüzet este hét órakor vették észre, de ekkor már a padlason nagy lánggal égett néhány gerenda. A tűzoltók primitív eszközeikkel a vízhiány ellenére is másfélórát megfeszített munkával lokalizálták a tüzet. A városban az a hír terjedt el, hogy az új színház ég, holott a tűz nem a színház épületében, hanem a Beograd-szálló főuceai frontján levő padlásán pusztított.

— **Meghalt a topolai járási rendőrleltető.** Topoláról jelentik: Agyanszki Novák topolai járási rendőrleltető hét-főn éjjel Szrbobrában hirtelen meghalt. A pontos és szorgalmas rendőrtisztviselő Topolán igaz nagyrabecsülést övezte. Hét-főn este látszólag egészségesen utazott el Topoláról, ahova az éj folyamán jelentették halála híret.

— **A hubi miatt a halálba.** Zagrebből jelentik: Csütörtökön délután Bosnyák Mihály huszonegyéves zagrebi fiatalember ecetsavval megmérgezte magát. A mentők sulyos belső égési sebekkel szállították a kórházba, ahol a halállal vívdók. Bosnyák Mihály nemrég nősült meg, egy gazdag zagrebi kereskedő leányát vette feleségül. Az esküvő után néhány nappal a fiatal asszony kérte a férjét, engedje meg, hogy haját bubisra vágathassa. Bosnyák ebbe nem egyezett bele, az asszony azonban ennek ellenére bubirizurát csináltatott magának. Emiatt napirenden voltak a civakodások a házastársak között. Csütörtökön délelőtt a fiatal pár összeverekedett, majd a férj eltávozott. Nemsokára egy kis üveggel tért haza és az üveg tartalmát megitta. Megállapították, hogy az üvegben két deciliter ecetsav volt.

— **Táncmesterekre bízták az orvosok a betegek gyógyítását.** Londonból jelentik: A St. Bartholomew's Hospital ortopédiai osztályán kísérletet tesznek most az orvosok a tánc gyógyító hatásával és minden este szerepet cserélnek táncmesterekkel. Átalakították táncteremmé a kórház egyik helyiségét, melyben minden este hét órakor a legkellémesebb gyögmódban részesülnek az ortopédiai osztály betegek: táncolnokok.

— **Tűz Apatinban.** Apatinból jelentik: Csütörtökön hajnalban rövidzárlat folytán kigyulladt Szájer József apatini lakatosmester háza. A tüzet a kőd miatt csak későn vették észre és a tűzoltóság csak öt óra sikerült lokalizálni. A ház egyrésze és a gazdasági felszerelés leégett, nagymennyiségű gyümölcs pusztult el. A kár meghaladja az ötezezer dinárt, ami biztosítás folytán részben megtérül.

kell kilenc óráig. Orvosok helyett táncmesterek uralkodnak ebben a helyiségben és tanítják a betegeket a divatos táncokra, de maguk is kreáltak számukra olyan táncokat, amelyek tornász-mutatványnak is beillenek, mert eltáncolásuk közben nemcsak a lábak mozgására van szükség, hanem a kezükre és a vállakra is. Vidám zenezők mellett folyik így a gyógyítás és a betegek, akiknek ferde vagy békés valamelyik tagjuk, jókedvvel engedelmeskednek a táncmestereknek: még olyan fájdalmas mozdulatokra is hajlandók, amelyeket tornateremben nem mernének végezni velük az orvosok. Persze táncolni és uralkodik rajtuk — az illuzió. Az orvosok azt tapasztalták, hogy a gyógyításnak ez a módja nemcsak kellemes, hanem nagyon hasznos is. Különösen a gyermekek és a fiatalabb betegek teljesen meg vannak elégedve vele és szívesen követik az orvosok minden tanácsát, ha a táncmesterek közvetítik számukra.

— **Megegyezés jött létre Hirschl Oszkár hitelezői között.** Szentáról jelentik: Csütörtök délután a szentai Royal-szálló nagytermében értekezletre jöttek össze Hirschl Oszkár potiszksizvetnikolai gabonakereskedő és Hirschl Samu hitelezői. Az értekezleten kétszázán vettek részt és a gyűlés vezetésére dr. László Dezső novakanizsai ügyvédet kérték fel, majd megállapodtak abban, hogy a kishitelezők községenként két-két megbízottat választanak, akik a tárgyalásokon részt vesznek. A közadósok részéről maga Hirschl Oszkár, azonkívül Hirschl Samu és Hirschl Oszkár jogi képviselő; dr. Klein Mátyás szubotici és dr. Belanics Márkó kikindai ügyvéd vettek részt.

Hirschlék felajánlották, hogy harminc-három százalékot fizetnek vissza tartozásukból. A hitelezők ezt nem fogadták el, mire öt óra hosszat tartó tárgyalás kezdődött, amely végül is teljes megegyezésre vezetett.

A megállapodás szerint Hirschl Samu és Oszkár a hitelezők rendelkezésére bocsátják minden ingatlan vagyonukat, amelyet a hitelezők ötvenkét hold földet kivéve eladhatnak, ha azonban a vételár nem haladja meg a követelések negyven százalékát, akkor a hitelezőknek jogukban áll még husz hold földet eladni, hogy így legalább negyven százalék erejéig kielégítést nyerhessenek.

A tárgyaláson a hangulat mindvégig igen kedvező volt annál is inkább, mert Hirschl Oszkár biztosította hitelezőit, hogyha módjában lesz, még a megállapodáson felül is vissza fog fizetni adósságából. A megállapodást az értekezlet egyhangulag hagyta jóvá.

— **Nyugdíjazás.** Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter csütörtökön nagyobb nyugdíjazási dekrétumot írt alá és így többek közt nyugdíjazta Bikár Milán szombori pénzügyigazgatósági főellenőrt.

— **Reggeli látogató, aki harmadmagával jön, elvisz 400.000 frankot és hagy némi »zsebpénzt«.** Párisból jelentik: Szerda reggel valóságos amerikai stílusú betörést követtek el Rouguer párisi zeneszerző lakásán. A kora reggeli órákban egy fiatalember csöngetett be a zeneszerző lakásába és azt mondta, hogy Rougerrel sürgős beszélőnivalója van. A szolgál nem akarta a látogatót beengedni, de bement az ágyban fekvő gazdájához, akinek bejelentette a fiatalembert. Amikor visszatért, az ajtó előtt már három férfi állott. A három ember nekiesett a szolgának, összekötötték és egy székhez kötötték. Ugyanez a sors érte a söffőrt is, aki a dulakodás zajára elősietett. A három betörő ezután behatolt a hálószobába és a zeneszerzőt revolverrel megfenyegetve arra szólította föl, hogy minden pénzt adja át. A szorult helyzetbe került komponista először tárgyalni próbált, de végül a sulyos fenyegetések hatására átadta 400.000 frank készpénzt, mire a betörők őt is megkötötték és elhagyták a lakást. Távozás előtt egyikük még odadobott a kifosztott zeneszerzőnek 200 frankot, hogy »maradjon neki zsebpénze«.

— **A vajdasági kamarák közös konferenciája.** Beogradban november tizenhatodikán tartották meg az ország kereskedelmi kamaráinak és a közlekedésiügyi minisztérium kiküldötteinek országos ankétját, amelyen Jovanovics közlekedésiügyi miniszter jelenlétében tárgyalta, hogy mely vonalak kiépítéséhez kezdjen elsősorban a kormány, hogy az ország közgazdasági élete minél többet nyerjen a vasúti vonalak kiépítésével. Ezen az ankétnak elhatározták, hogy szűkebbkörű bizottságot alakítsanak, amelynek az lesz a feladata, hogy tagjai áttanulmányozzák a kormány különböző terveit és minden egyes tervről külön jelentést tegyenek a bizottság ülésén. A Vajdaság területéről ebbe a bizottságba Popovics Dáka mérnököt, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara elnökét is beválasztották, aki az ankét után nyomban hozzá is fogott a tervek áttanulmányozásához és minden egyes terv megbeszéléséhez elkészítéséhez. Popovics Dáka a múlt hét végén készült el munkájával és mindegyik tervre nézve kidolgozta a vajdasági kereskedelmi és gazdasági körök álláspontját. A válaszok elkészítése után Popovics Dáka meghívta a becskeréki és a noviszadi kereskedelmi kamara vezetőségét egy közös megbeszélésre, amelyet kedden tartottak meg Noviszadon. A konferencián Popovics Dáka beterjesztette válszáit, amelyeket az egyes tervek vonatkozásban elkészített és amelyeket a konferencia tagjai egyhangúan elfogadtak. Popovics Dáka elnök a vajdasági közgazdasági köröknek ezt a jóváhagyott véleményét a legközelebbi szűkebbkörű bizottsági ülésen fogja Beogradban felolvasni. Értesülésünk szerint Popovics Dáka a kidolgozott terveket külön könyvben is feldolgozza és a legközelebbi időben ezt a könyvet meg is jelenteti a könyvpiacra.

— **Szerencsétlenség játék közben.** Petrovoszelóról jelentik: Papp Katalin négy éves kisleány szülei lakásán játszadozott. Játék közben a lépcsőről oly szerencsétlenül esett le, hogy ballába két helyen eltört. Beszállították a kórházba.

— **Uj ügyvéd.** Grabovac Pavle és Perc Dragutin dr. szubotícai ügyvédjelöltek sikerrel letették az ügyvédi vizsgát a noviszadi felelőbírói bíróság ügyvédvizsgáló bizottsága előtt.

— **Dühög az alkoholláboru.** Csikágóból jelentik: Az egyik alkoholempészbanda két hírhedt tagja és egy házaspár, akinek az egész dologhoz voltaképpen semmi köze sem volt, egy csempehárc során megsebesült. Mint a korábbi lövöldözések alkalmával, ezúttal is gépfegyvereket használtak. Harrisbourg mellett versengő alkoholempészek közt újabb csatározásra került a sor, amelynek során egy épületet dinamittal felrobbantottak és szitává löttek.

— **Ügyvédi vizsga.** Noviszadról jelentik: Perc Dragutin és Grabovac Pavle szubotícai ügyvédjelöltek november huszonkilencedikén Noviszadon sikerrel tették le az ügyvédi vizsgát.

— **A szubotícai Népkör Mikulás-es je.** A szubotícai Népkör december 5-ikén este 8 órai kezdettel Mikulás estét rendez, a következő műsorral: 1. Szláv énekszám, éneklő Nedeljkovics István. 2. »Halló, te vagy az édes?« Jelenet, előadják: Garay Béla és Kocsmár Lujza. 3. Részlet a »Marica grófnő« című operettből. 4. »Hajlik a jegenye«. Éneklő Hollósy Bözsi. 5. »A kérvény« tréfa, előadják: Garay Béla és Deutsch Janka. 6. Tárogató-szólo, előadja Bauer Ferenc. 7. Tánce: Kis Idától. 8. Költmények, szavalja: Töke Baba. 9. »A gyüttment« életkép, előadják: Várhegyi, Deutsch Janka, Kocsmár Lujza, Garay Béla. 10. »Önagsága telefonál« tréfa, előadják: Deutsch Janka, Virág János, Deutsch József, Hajvert László. 11. Szerb énekszám, éneklő Nedeljkovics István. 12. Két magyar dal. Éneklő: Kocsmár Lujza. 13. Tárogató szólo. 14. Két dal. Éneklő: Tossenberger Lujza. 15. Fehér Ödön dalai. Éneklő: Kocsmár Ferenc. 16. Tóth Gabi: Tánce. 17. »Pollacsek«. Vigjáték, előadják: Deutsch Janka, Mamuzsics, Égető Juliska, Rackó Gyula.

— **A francia dominikánusok eredményes ásatásokat folytattak Jeruzsálemben.** A francia dominikánus rend néhány hónap óta ásatásokat folytat Jeruzsálem környékén, amelyek meglehetősen dúsz leletekre vezettek. Neirab közelében rengeteg agyag- és bronzszobrokat, agyagedényeket, ékszereket és fegyvereket találtak, amelyek hű képet adják a palesztinai civilizációnak az asszír uralomtól egészen a görög korszakig. A legérdekesebb lelet huszonhét ékírásos agyagtábla és három egyiptomi skarabeus XII. Ramses korából. Az ásatásokat az eszézi időszak elteltével folytatják.

— **Ötszáz dinár hatóságsértésért.** Noviszadról jelentik: Miladinovics Blaskó hetvenkét éves zsedniki földműves még 1920 december negyedikén a nála szolgálati ügyben megjelenő csendőroket súlyosan megsértette és szidalmakkal illette őket. Miladinovicsot hatósági személyek megsértéséért a szubotícai törvényszék 1926 február huszonkettedikén megtartott tárgyalásán ötszáz dinár pénzbüntetésre ítélte. A vádlott felelőbírói bírósághoz került, amely kedden délelőtt megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

— **Csöd.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék tegnap Brandeiss testvérek ellen elrendelte a csödeljárást. Brandeissék maguk kérték a csödmegnyitást. Tömeggondnok dr. Illic Radoszlav noviszadi ügyvéd, helyettese dr. Nikolics Nikola, a bejelentések határideje 1927 január 3.

— **Házasság.** Dr. Ofner Hugó, szombori nagykereskedő és Loschitz Piroška (Noviszad) házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett).

— **Kukoricatolvaj kisbíró.** Noviszadról jelentik: Petrocs Mijó sztárapalánkai földbirtokos hétfőn reggel jelentést tett a palánkai csendőrségen, hogy a háza udvarán levő kukoricagörét ismeretlen tettesek hétfőre virradó éjszaka feltörték és tizenöt mázsa tengerit vittek magukkal. A csendőrség erőlyes nyomozást indított az ügyben és kedden reggel sikerült is a kukoricatolvajt Filipovics Filip községi kisbíró személyében elfogni. A tolvaj kisbírók kihallgatása után letartóztatták és beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

— **Husz millió kölcsönt kér a Krupp-cég.** A Frankfurter Zeitung közlése szerint a Friedrich Krupp vállalat Essenben a városi tanács támogatásával a birodalmi kormányhoz fordult beruházási kölcsönért, mert acélöntőüzeme, amely jelenleg 20.000 tisztviselőt és munkást foglalkoztat, mai berendezésével nem hajt hasznot és állami kölcsön nélkül kénytelen volna üzemét beszüntetni. A cég 3. esetleg 4 százalékos kamatozásra 20 millió birodalmi márkát kér a kormánytól, hogy ezen felújíthassa gépeit, új telepeket létesítsen és két új olvasztó kemencét építsen és az egész üzemet átalakíthassa.

— **A karácsonyi postacsomagok feladása.** A szubotícai postafőnökség felhívja a kereskedőket, hogy a karácsonyi és újévi forgalomra való tekintettel a tömeg-csomagokat legkésőbb öt óráig adják fel, mert a szállítványokat hat óra tíz perckor el kell indítani.

— **Leesett a létráról.** Petrovoszelóról jelentik: Vuicsin Novó petrovoszelói gazdálkodó fel akart menni a padlásra, de a létrán megcsuszott és leesett. Vuicsin az esés következtében súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— **Véletlenül átlőtte ka'onatársa kezét.** Noviszadról jelentik: A csurogi csendőrség kedden letartóztatta és Noviszadra kísérte Pálfi Lajos csurogi lakost, a nyolcadik podgoricai tüzezred volt közlegényét, akit a hadbírósg négy hónapi elzárásra ítélte, mert 1924 december hó 9-én este tíz órakor őrségen véletlenül rálőtt a feléje igyekvő Naider Ludvig nevű katonára, aki őt fel akarta vágani. A golyó Naider kezét érte és átfúrta a tenyerét. Pálfi Lajos kedden kezdte meg büntetésének kitöltését a noviszadi ügyészség fogházában.

— **Tizenöt napra itélték a nadalyi jegyzőt.** Noviszadról jelentik: Opacsics Jovó nadalyi jegyzőt azzal vádolta az ügyészség, hogy 1922 május 8-án Nadalyon hivatalos munkája közben megsértette Gál Ferenc törvényszéki végrehajtót, aki Nadaly község pénztárát vizsgálta át. A bíróság keddi tárgyalásán Opacsics Jovót tizenöt napi elzárásra ítélte, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette. Ugy az ügyész, mint a vádlott és védője felelőbírók.

— **Már a telefonvezetékét is lopják.** Noviszadról jelentik: A temerini postamester kedden délelőtt jelentést tett a csendőrségen, hogy már néhány nap óta nem tudja használni a Temerin—goszpodjincei telefon vonalat és ezért hétfőn szerelőket küldött ki, hogy vizsgálják meg a baj okát. Amikor a szerelők visszajöttek, elmondták, hogy a telefonvonal vezetékét ismeretlen tettesek a Temerin—goszpodjincei vasúti vonal mentén több száz méter hosszúságban leszedték a póznákról és magukkal vitték. A temerini csendőrség szigorú vizsgálatot indított annak a megállapítására, hogy kik voltak a telefonhuzal tolvajai.

Dr. Löbl Marcel ügyvédi irodáját Szubotíca Zrinjski trg 10. szám alatt újból megnyitotta.

Lepedat i Jovanovics szubotícai cégnél vásárolt sorsjegyek közül a november 30-iki húzásokon a következő számok nyertek:

150.000 dinárt nyert: 22771.
5000 dinárt nyert: 115694.
1000 dinárt nyertek: 10350 16983 50516 99852 98 119073 139339.
400 dinárt nyertek: 40447 7173 9929 87 10339 68 81 13803 10 17 16804 20 26 20644 75 85 22759 69 25429 26570 27944 29467 31597 24370 36007 30 41846 43659 60 82 89 93 48201 6 10 57 72 82 50501 51296 56124 57380 57936 63175 73117 38 64 76911 39 50 85 90 80067 93 81170 77 87 84877 86 85702 56 86410 24 87191 95 88908 23 61 66 89742 65 76 92437 97164 99813 20 82 100227 68 101348 69 96 102655 85 103020 28 80 104932 62 73 110859 112907 17 27 75 98 115642 65 83 116535 118818 53 66 82 84 119085 87 119217 36 85 124193 126259 127636 53 59 129403 23 63 130628 131322 91 132905 45 95 133632 47 76 134858 97 137941 141809 60 142053 144915 18 145518 63 65 146017 77 147704 30 148053 35 149823 42 50.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!

— **Elárverezték Isadora Duncan villáját.** Párisból jelentik: Isadora Duncan villáját Neuillyben hétfőn elárverezték. Az egykori híres táncosnő nem tudott megfizetni egy tartozást, amely mindössze négyezer frank volt, többször halsztást kapott, végül a végrehajtó megütötte a dobót a csinos nyaraló fölött. Egy párisi ügyvéd maradt nyertes az árverésen, mert 310.000 frankig verte fel a villa árát. Megbízásból vette meg, de hogy kinek a számára, azt nem akarta elárulni.

— **Ok nélkül agyonszúrta a barátját.** Noviszadról jelentik: Különös bűnyűben indította meg kedden a vizsgálatot a noviszadi ügyészség. Sulyi Mátyás tizenhat éves bresztovaci földműves november 17-én elment Brenner Katalina házába, ahol fel akarta keresni régi barátját, Kapp Pavlet. Amikor Sulyi belépett abba a szobába, ahol Kapp dolgozott, a házbellek hirtelen sikoltást hallottak és mire odaforogtak, Sulyit véresen a földön találták. Sulyi elmondta, hogy amikor a szobába belépett, szemberohant vele Kapp Pavle, aki egy kést tartott a kezében és azt szó nélkül barátja házába döfte. Az ügy annál különösebb, mivel Sulyi sohasem volt haragos viszonyban Kappal és a támadás előtt nem is váltottak egy szót sem egymással. Sulyit nehéz sérülésével azonnal beszállították a noviszadi kórházba, ahol ápolás alá vették, de a legmondosabb orvosi kezelés ellenére sem sikerült megmenteni az életet és Sulyi a keddre virradó éjszaka kisenvedett. Holttestét felboncolják.

— **Felmentették a súlyos testi sértés vádjá alól.** Noviszadról jelentik: Vojnics-Tunic Nikola huszonnégy éves verusicsi legény 1921 december hatodikán egy összeszólalkozás alkalmával vasvillával febejütötte és súlyosan megsebesítette Vojnics Albertet, majd bottal szintén súlyosan megsebesítette Vojnics Kálmánt. A szubotícai törvényszék 1925 július harmincadikán megtartott tárgyalásán Vojnics-Tunicot felmentette, mert megállapította, hogy ellenfelei megtámadták és kénytelen volt védekezni. A noviszadi felelőbírói bíróság kedden megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét jóváhagyta és Vojnics-Tunicot felmentette.

Az »Ördög« becskeréj reprize december 4-én este és 5-én délután lesz. — **Jegyek előjegyezhetők Fischer és Luts-éknál. Vel.-Becskeréken.**

A mai lappéldányokhoz a zagrebi A. Rein & Co. bank b. t. különösen figyelemreméltó sorsjegysmerttetést csatoljuk, amelyekre külön felhívjuk olvasóink figyelmét. A cég általánosan ismert pontosságával és szoliditásával, továbbá a szerencsés húzások eredmények folytán ma már az ország legnagyobb és legjelentősebb sorsjegyvállalatává fejlődött.

Táncrevü ének- és zeneszámok az izraelita Nőegylet és Népkönyha december 8-ikán megtartandó csokoládé délutánján.

Chanuka-est a Lloydban. A Hakoah rendezésében nívós hangversennyel egybekötött táncestély lesz 4-én szombaton este 9 órakor a Lloyd összes termében. Külön érdekessége az estélynek az éjfél meglepetés.

Urinók figyelmébe! Szinte lehetetlen olesó árban készülnék angol és francia munkák elsőrendű kivitelben Weinert női divatszalonjában I., Paje Kujundžića 22. 8062

— **A Tolnai Világlapja e heti száma** az érdekes cikkek és illusztrációk hosszú sorozatát tartalmazza. A népszerű hetilap szokott mellékleteivel együtt 12 dinárért kapható a Literária árusítóinál.

— **Orvosi hírek.** Dr. Kapamadžija Ž. szemspecialista december 1-től kezdve új rendelőjében Noviszad, Jovanovics-palota (Njegoševa ul. 14. I., »Fehér Ház« közelében) rendel.

— **Dr. Heisler szanatóriuma Szubotica,** bel-, sebészi és nőbetegék részére. Röntgen, mélytherápia, rák, myoma Basedow, bőrbajok, mirigydaganatok, fehérvérűség stb. eseteiben a legmodernebb készülékekkel.

— **Lukits Miroslav** fogspecialista saját házába Szombor, **Kralja Petra ulica** (volt Bajai-ut) 26. alá költözött.

— **Dr. Gál Imre** fogorvos specialista orvosi tanulmányjáról visszaérkezett és rendeléseit Szomborban **Kralj Aleksandra ulica** (Főucca) 20. megkezdte.

— **Dr. Kolm Imre,** a beogradi állami kórház orvosa rendel privát betegségeknek délután 2—4-ig.

Roth Olga kozmetikai műintézele (Szubotica, **Kralja Aleksandra ul. 4.** Rossija Fonsiere palota) az összes szépséghibákat, u. m. szeplőt, pattanást, májfoltot, szemölcsöt, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhámlasztást stb. garantált eredménnyel kezeli. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szerek, kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfelhéltő és szeplőkénőcsök szétküldése az egész országba utánvételt. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.

Cimbalomra is van Moravetz-Album.
Ara 86 dinár.
Kapható a „Bácsmegeyi Napló“ zeneműosztályában.

KÖZGAZDASÁG

Negyedmilliárd-komlóért

Jugoszláviában évről évre emelkedik a komlótermelés

A Vajdaságban minden évben intenzíven fejlődik a komlótermelés. Néhány évtizeddel ezelőtt csak Délbácska németlakta vidékein voltak kisebb komlótelepek. Bácska északi részén és Bánáthán, de különösen a Duna mentén csak néhány év óta vannak komlótelepek. Beeskerek közelében egy egész falu népe meggazdagodott az idén a komlótermelésből és ma már Szubotica környékén is intenzívebb komlótermelés folyik. A környéki buncyevác és magyar földművelők majdnem kivétel nélkül foglalkoznak komlótermeléssel és az idei kedvező terméseredmény után valószínűleg a jövő évben már minden tanya mellett ott lesz a néhány hold kiterjedésű komlótelep, mert a vajdasági föld különösen nagyon alkalmas erre a célra és a szállítás sem ütközik nagyobb nehézségekbe, mert Németországba, Ausztriába és Csehszlovákiába, ahová a legtöbb komlót szállítják, aránylag olcsón és minden nehézség nélkül lehet szállítani.

A tőzsdén ma az I. rendű komlót 10—11.000 dinárért, a II. rendűt 8500—9500 dinárért, a III. rendűt 7000—8000 dinárért jegyzik métermázsankint.

Jugoszláviából az elmúlt évben a különböző országokba exportált komló mennyiségét és értékét az alábbi kimutatás tünteti fel:

	kilogr.	din. érték.
Németországba	1.135.694	88.340.690
Csehszlovákiába	1.554.275	117.209.028
Ausztriába	242.089	19.679.400
Svájchba	173.552	13.948.700
Olaszországba	30.505	2.364.337
Romániába	10.410	1.000.400
Angliába	5.509	551.000
Franciaországba	5.235	520.000
Bulgáriába	1.132	85.200
Magyarországba	264	19.300

Ezt a kimutatást a földművelésügyi minisztérium statisztikai hivatala adta ki és az adatokat összegezve kiténik, hogy Jugoszlávia 1925-ben összesen 3.158.665 kilogramm komlót adott el a külföldnek 243.718.055 dinárért.

Nagy mértékben javul a francia frank. Zürichből jelentik: A francia frank zürichi paritásában csütörtökön ismét megközelítette a 20 svájci frankos árnívót. A legutóbbi kétnapos frankcsata a kontremin teljes vereségével végződött, mert a hosszspekulációval és a francia kormány akciójával szemben a kontremin gyöngének bizonyult. A frank nagy áremelkedése következtében Párisban csütörtökön zuhanásszerűen estek a külföldi fizetési eszközök, így az angol font két nap alatt 136-ról 126,5-re esett vissza. Hasonló mértékben estek a többi valuták is.

Részvényjegyzés az iparosbankra. A kisiparos osztály abban a súlyos küzdelemben, amelyet a nyomasztó gazdasági viszonyok közepett, a gyáripár előretörése mellett létért és boldogulásáért kell folytatnia, éveken keresztül várta az állam segítő beavatkozását. A kormány végre az iparos hitelbankról szóló törvény életbeléptetésével megtette az első lépést a kisiparosság megmentésére. Az Iparos Bank részvénytársaság megalakulásával lehetővé válik, hogy az iparosok olcsó tőkével dolgozhassanak és az ipari hitelélet egésze mederbe jusson. Miután az állam részéről megtörtént az a szükséges beavatkozás, amelyet az iparosok vártak, most az iparosokon a sor, hogy helyzetük megjavításán maguk is közreműködjenek. Az intézmény megvalósítását részvényjegyzéssel kell biztosítani. Egy-két-tíz darab kétszázdináros részvény jegyzése jut minden iparosra. Az állam negyven százalékkal járul hozzá az alapítókéhoz és lemond minden osztalékról, azonkívül a bank mentes lesz minden adó és illeték fizetésétől. Mint hogy a törvény szerint a részvényeknek mindössze kilenc százaléka kerül-

het nemiparosok kezébe, így a bank az iparosság kezében lesz. A szubotica iparosság szempontjából úgy lesz legjobb eredménye a jegyzésnek, ha Szubotica és környéke annyi részvényt jegyez, hogy itt fiókiintézet létesülhessen. Így a helybeli iparosság intézi majd a hitel- és kölcsönügyleket. A bank alapítására vonatkozólag minden felvilágosítást a szubotica ipartestület ad meg, amely hivatalos megbízást kapott a részvényjegyzések intézésére.

Közlekedésügyi konferencia Beeskereken. Beeskerekről jelentik: A kereskedelmi és gazdasági körök bevonásával szombaton délután a beeskereki kereskedelmi- és iparkamara helyiségében konferencia lesz, melyen vasutúgyekről, különösen az 1927 május 1-én életbelépő új vasúti menetrenddel foglalkoznak. A konferencián a szubotica vasutigazgatóság kiküldöttei is részt vesznek, akik az illetékes körök véleményét és kívánásait felterjesztik a minisztériumhoz.

KINTORNA

— Ki volt a prohibíciós-törvény első apostola?
 — ???
 — Noé.
 — Hogyan?
 — Nem akart addig kiszállni a bárkából, amíg minden száraz nem volt.

Gulden Egyiptomban tett kéjutat. Mikor hazajön, Korpás megkérdezi tőle:
 — Na mi a véleményed Egyiptomról?
 — Hát kérlek, ott örült a hőség — mondja Gulden — nem csodálom egy cseppet sem, hogy a zsidók otthagyták.

Kuh már vagy tíz éve jár ugyanabban a ruhában a hivatalába. Egy napon rá szól a főnök.
 — Mondja Kuh ur, hogy járhat egy ilyen vacak rongyban?
 — Grossartig! — mondja Kuh — tíz évig jó volt, most egyszerre vacak rongy?

HORNIMANS TEA
LONDON

100 ÉV ÓTA A LEGJOBB
VEZÉRKÉPVISELET:
ADOLF SCHOSSBERGER
NOVISAD 10527

SPORT

Bácska—Szubotica Sport 3:1 (1:1). (Barátságos. Bíró: Krausz). A sűrű ködben reális játékról szó sem lehetett. A nagy köd miatt a mérkőzést be sem fejezheték, Krausz bíró a második félidő elején lefújta. Mindkét csapat tartalékokkal szerepelt, de amíg a Bácska tartalékjai beváltak, addig a fiatal Sport játékosok, főként Burányi kezdetleges játékot mutattak. Bizonytalan volt a Sport tartalékos kapusa, Konec is. Az első félidő első felében Marcikics I. gólját Berényi fejes góliával egalizálta. A második félidőben még két gól esett és ezután a játék abbamaradt.

A szubotica ifjúsági válogatott a Ferrum ellen játszik. A szubotica ifjúsági válogatott vasárnap a Ferrum csapatával mérkőzik.

A Szubotica Sport házi kerékpárversenye. A Szubotica Sport kerékpárszakosztálya vasárnap házi-versenyt rendezett, amely a következő eredménnyel végződött:

- 1000 m. ifjúsági:** 1. Stipics János 1 p. 45 mp. 2. Nagy Gyula. 3. Györgyfalvay János.
- 500 m. sprint:** 1. Vidákovics József 40 mp. 2. Szaulics Dénes. 3. Kopilovics András.
- 1000 m. kezdők számára:** 1. Szagmáister Béla 1 p. 34 mp. 2. Brummer Gyula. 3. Nagy Gyula.
- 1000 m. megnyitő:** 1. Polacsek Mihály 1 p. 35 mp. 2. Szántó István. 3. Tamási János.
- 10 km.:** 1. Vidákovics József 14 p. 5 mp. 2. Szántó István. 3. Polacsek Mihály.
- 50 m. lassúsági:** 1. Györgyfalvay János 5 p. 30 mp. 2. Vidákovics József.
- Művész verseny:** 1. Polacsek Mihály. 2. Nincsevics István.
- 5 km. páros:** 1. Polacsek—Kopilovics. 2. Szaulics—Szántó. 3. Káposzta—Szagmáister.

A szubotica ifjúsági sportbizottság közgyűlése. A szubotica ifjúsági sportbizottság szerdán közgyűlést tartott, a melyen új vezetőséget is választottak. Elnök lett Perl Sándor, alelnökök: Marcikics Rémia, Rudics Vremics József, titkárok: Tönköly Sándor, Delics Sándor, pénztárnok: Nevarkla Tibor, háznagy: Kovács Andor, választmányi tagok: Ivanics Lajos, Sonnenberg Zoltán, Mihelesics Vécó, Lukotics Ernő, Petyi János, Perl Ailla, Vörös Mihály és Richter Géza.

Gradjanszki—Hajduk 7:1 (2:1). Ifjúsági mérkőzés.

BEOGRAD:
SAND—Jedinstvo 4:1 (1:1). A SAND góljait Bacics (2), Dömötör és Karip lötték.

BEESKEREK:
Kadima—Debeljacsai SC 5:1 (3:0).
Schwäbische—Zeljeznicsár 2:1 (1:1).

LJUBLJANA:
S. K. Mura (Murska-Sobota)—S. K. Ilirija (Ljubljana) 17:16 (10:8). (Hazena). A döntőmérkőzést erős küzdelem után a Mura csapata nyerte meg. A győztes csapatban kitűnően játszott Kardos Gabi, Jónás Erzsike és Györi Dina. Az Ilirija csapatában a kapus volt, aki sok veszélyes labdát védett.

Svájc—Németország. December 12-én játszik Svájc válogatott csapata Münchenben, a német válogatott csapatával.

A spanyol-magyar válogatott mérkőzés előtt. Madridból jelentik: A spanyol-magyar válogatott mérkőzés előkészületei nagyban folynak. A spanyol csapatot már összeállították és a magyar válogatott ellen Vigoban a következő együttes veszi fel a küzdelmet. Zamora (Espanol) — Vallana (Arenas-Bilbao), Pasarin (Vigó) — Matias (Real Madrid), Gamborena (Irun), Mauricio (Európa Barcelona) — Piera, Samitier (FC Barcelona), Errazquin (Irun), Carmelo (Atletik-Bilbao), Olasó (Atletik Madrid).

A Brigittenauer SC Svájcban. Bécsből jelentik: A Brigittenauer SC, amely az osztrák profibajnokság élén áll, január 1-én és 2-ikán Zürichben vendégszerepel.

Csehszlovákia—Belgium. Prágából jelentik: A csehszlovák válogatott január 2-ikán méri össze erejét a belga válogatottal Zürichben. A szövetség már összeállította a csapatot, amely a következő játékosokból áll: Planitzka (Slavia) — Steiner (Sparta), Perner (Sparta) — Kolenaty (Sparta), Kada (Sparta), Ciperá (CAFK) — Prodasil (Slavia), Svoboda (Slavia), Puc (Slavia), Bebyl (Slavia), Kratochvíl (Slavia).

TŐZSDE

Zürich, dec. 2. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 19.60, London 25.1375, Newyork 518 háromnyolcad, Brüsszel 72.20, Milanó 22.15, Amszterdam 207.30, Berlin 123.25, Bécs 73 egynyolcad, Szófia 3.75, Prága 15.355, Varsó 57.5, Budapest 72.60, Bukarest 2.70.

Beograd, dec. 2. Zárlat: Páris 21.45, London 275.25, Newyork 56.64, Brüsszel 790, Genf 1094.25, Milanó 244, Amszterdam 27.70, Berlin 13.48, Bécs 798, Prága 168.15, Budapest 796.

Zagreb, dec. 2. Zárlat: Páris 21.131—21.331, London 24.656, Newyork 55.74, Zürich 1092.75—1095.75, Milanó 241.31—243.01, Amszterdam 22.69—22.75, Berlin 13.47—13.50, Bécs 798.95—800.15, Szófia 30, Prága 167.80—168.60, Budapest 0.07982.

Szentai gabonaárak, dec. 2. Buza 275—277.5 dinár. Tengeri morzsolt prompt 130 dinár, hajó 132.5 dinár, dupla kaszsa 145 dinár. Zab 125 dinár. Takarmányárpa 135—140 dinár, sörárpa 150—155 dinár. Bab 150 dinár. Irányzat: lanya.

Noviszladi terménytőzsde, dec. 2. Buza 288.5—290 dinár, 5 vagon bácskai 290 dinár, 2 vagon bácskai 292.5 dinár. Zab 1 vagon bácskai 155 dinár. Tengeri 5 vagon bánáti új garantált minőség 126.5 dinár, 5 vagon szerémi 132 dinár, 15 vagon szerémi április—májusra 157.5 dinár, 10 vagon szerémi április—májusra paritás Banja-Luka 190 dinár. Bab 10 vagon szerémi 8%-os 140 dinár. Liszt 1 vagon nullás bánáti 460 dinár, 1 vagon 6-os 290 dinár, 1 vagon 7-es bánáti 190 dinár, 1 vagon 8-as bácskai franko 140 dinár. Irányzat: lanya.

Budapesti állatvásár, dec. 2. A vágómarhavásárra 775 vágómarhát hajtottak fel. Árak különként: Ökör legjobb 11.5—14, közepes 8—11, gyenge 5.5—7.5, bika legjobb 11—14, közepes 8.5—10.5, gyenge 5.5—8, tehén legjobb 11.5—14, közepes 8—11, gyenge 5.5—7.5, kicsontozni való marha 3—5.5 növendékmarha 4—11. Az üzletmenet rendkívül vontatott, az árak csökkentek. A sertésvásárra 4000 darab sertést hajtottak fel. Árak: különként élősúlyban: Könnyű sertés 15—15.5, közepes 17.5—17.75, nehéz 18.75—19. Az irányzat vontatott.

Budapesti értéktőzsde, dec. 2. Magyar Hitel 331, Osztrák Hitel 136, Kereskedelmi bank 1225, Magyar cukor 2100, Georgia 273.5, Rimamurányi 172, Salgó 574, Kőszén 4440, Bródi vagon 73, Beocsini cement 1635, Nasici 1640, Ganz-Danubius 1985, Ganz villamos 1290, Athenaeum 250, Nova 400, Levante 189. Irányzat: szilárd.

Csikágói gabonatőzsde, dec. 2. Buza decemberre 136.5, buza májusra 139.625, buza júliusra 132.875. Tengeri decemberre 73.—, tengeri májusra 81.875, tengeri júliusra 84.875. Zab decemberre 42.5, zab májusra 46.875, zab júliusra 46.5. Rózsa decemberre 88.375, rózsa májusra 96.375, rózsa júliusra 96.375.

Newyorki gabonatőzsde, dec. 2. Buza őszi vörös 150.5, buza őszi kemény 154.5. Tengeri 86.—. Liszt 675—725. Irányzat szilárd.

Tüzifa

I-a gyertyán, cser,
kőris, tölgyhasáb
keverve **36 dinár**

I-a bükkhasáb **38 D.**
apritva és házhoz szállítva. Pontos mérés

Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.

Tüzifa vagonkételekben olcsó napi áron.

NYILT-TÉR

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, illetve atyám halála alkalmából részvétüket fejezték ki, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Subotica, 1926. december 2.

özv. Jurics Béláné és fia

Mindazoknak, akik felejthetetlen öcsém halála alkalmából részvétüket fejezték ki, ezúton mondok hálás köszönetet.

Subotica, 1926. december 2

Jurič Márk
képviselő

Köszönetnyilvánítás

Mindazok a rokonok, jóbarátok, ismerősök, kik felejthetetlen jó édesanyánk, nevelőanyám, testvérem, nagyanyánk, dédanyánk, sógornőnk és rokonunk Özv. Klein Mátyásné temetésén megjelentek, vagy részvétnyilvánításukkal nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton fájó szívünk köszönetét.

A gyászoló család

PRIESNER

RUDIĆEVA ULICA

UJABB ÁRLESZÁLLÍTÁSA

A közeledő karácsonyi és újévi ünnepekre való tekintettel eddigi feltűnően olcsó árait újabb

10 % -al

leszállítottam! Mindenki aki nálam 50 dináron felül vásárol **értékes ajándékot** kap.

Óriási választék gyermekcipőkben orós bőrből, kézimunka 38 számig 30 dinártól 95 dinárig.

Fiatal

bor-szakember

különösen a pincészetben, palackborok kezelésében és édesbor készítésében nagy gyakorlattal, 5 év óta Horvátország egyik legnagyobb ilyen üzemében alkalmazásban, állását valóztatni óhajtja.

Legjobb bizonyítványok és referenciák. Megkereséseket **Jo ef Dvorak**, pošta Petrijanec kod Varaždina (Hrvatska). 11117

Jeggyűrűk, órák, ékszerek és lakodalmi ajándékok chinaezüst dísz tárgyak a legolcsóbban kaphatók

Ádám ékszerésznél

Subotica, Rudić ul. 6. Sugar fűszeres ház.

BÜKK TŰZIFA

11119

hasábos, teljesen egészséges és száraz, nagyobb mennyiségben azonnali szállításra kedvező áron eladó.

A. BLAŽIĆ, Zagreb, Nikolićeva 7/a

Karácsonyi ajándékul

legcélszerűbb hasznos és értékes szőnyeget, butorszövetet, butorselymet vagy linoleumot vásárolni

Külföldi és belföldi áruból gazdag választéku raktár elismert olcsó árban

Weitzenfeld és Társa

cégnél Subotica

Sziveskedjék áruinkat vélelő elezetség nélkül megtekinteni.

10556

Gazdaságunk felosztása következtében jutányos áron

eladásra kerülnek
GAZDASÁGI GÉPEK:

1. Gőzgarnitúra mely áll:
  - 2 lokomobilból, John Fowler-féle gyártmány, 25 lóerős, 12 légnymásos kazánnal,
  - 1 eke hat ekevel,
  - 1 eke négy ekevel,
  - 2 vízfordítóvasból,
  - 1 lakókocsi,
  - 1 vízváltó,
  - különféle tartalék alkatrészek
2. Cséplőgarnitúra, Magy Kir. Államvasutak Gépgyára Budapest, féle gyártmány, 12 lóerős, 7 légnymásos kazánnal, 1 cséplőgarnitúra csapágyakkal, 1 szalmaelevátor, 1 fecskendő
3. Két kukoricamorzsoló „Cassali” Hoffer és Schrantz féle gyártmány, napi teljesítmény morzsolónként négy vagón.
4. Két kaszálógépet, magánkötő, „Allamania” gyártmány
5. Egy szecskavágógép
6. Egy lokomobil, Első Magyar Gépgyár R. T. Budapest, féle gyártmány, építési év 1909, 12 lóerős, 8 légnymásos kazán.
7. Egy kukoricacsutka-örölő, Otto Hilling Gépgyár Berlin, féle gyártmány, 800 m/m átmérővel, 1 Tandem-Verbund locomobil, R. Wolf Magdeburg, féle gyártmány, 70 lóerős, sürtőkészülékkel.

Érdeklődni lehet:

Velikibecskerekeli Cukorgyár Részvénytársaságnál
Velikibecskerek

Szabók és konfekciósok

GUMMIZOTT VATTÁT

táblákban és tekercsekben készít

VATTAGYÁR

Telefon 37-71. Inz. S. EŠKENAZI & Co. Banatska 8.
BEOGRAD

Tucatszámra: Szürke finom 28 din. tucatonként
Fehér . . . 29 . . .

Kilószámra: (táblákban vagy tekercsekben kívánság szerint)
Szürke, közönséges 18 din. kg-ja
jobb . . . 23 . . .
Fehér . . . . . 26 . . .

Nagykereskedőknek szokásos rabatt
Mintákat kívánatra ingyen küldök

Készít azokról mindenemű közönséges és hidrofili vattát.

11134

A tiszta, fehér és bársonysima

szép arc titka

a nagyenyedi Kovács-arckenőcs és borax-szappan

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárban

Főlerakat: Hercl drogéria, Subotica
Aleksandrova ul. 1., Beograd-szállóval szemben

Kaics-féle

speciális kölnivizek kimérve és tucatonként

Chypre, Ambra, L'origan, Kaliforniai Poppi, Orgona,

Gyöngyvirág, Jácint, Szekfü, Orosz és Princesse

Ügyes fodrásznő és manikűrözőnő felvétetik
Weisz és Cristiforović
 fodrásznál Noviszád

Veszek használt árvizbélyegeket
 kérek ajánlatokat a mennyiség és értékek megjelölésével
Deutsch Károly tükörgyáros St. Kanjiža

Használt szmirna vagy perzsa ebédlőszőnyeget keresek megvételre
 Cim a kiadóban.

Leszállított áron
 vásárolhat üzletáthelyezés miatt férfi öltönyöket, télikabátot és mindenféle szőrméket kedvezményes feltételek mellett heti vagy havi részletre is
UD. NÁVAY ISTVÁN
 uri és divatszabó üzletében Prestolonaslednika Petra ul. (Somborski put) 2. 10562

FELHIVÁS!
 Raktárkészletemet felosztattam, hogy igen tisztelt rendelőim igényeit jobban kielégíthessem, sőt mérték utáni rendelésekkel intenzívebben foglalkozhassam.
 Ezuton hívom fel i. t. rendelőim figyelmét, hogy a modern cipészet minden technikájával felszerelt üzletemben a jövőben csak mérték utáni rendelésre fogom készíteni cipőimet, amelyeket a legújabb divat és a modern kényelem szerint nyújtok b. vevői rendelkezősére.
 További szíves támogatást kérve, vagyok teljes tisztelettel
RÓKA KÁROLY cipésmester
 10310 Subotica, Zrinjski trg 2.

MÁVRO BÁNYAI SUBOTICA, városház épület.
Női kalapkellékek és kézimunka üzlete
 kalapbársonyok és szallagok, spadre, stumpfok, legujabb kalapdiszek, méteres filz, harisnya, keztyü, összes rövidárucikkek, ruhacsattok
Kézimunkák és kézimunkakellékek

ELADÓ
Lukszusautomobil 5 üléses, nagyon kényelmes, amerika „Stanley” kocsi „Stocwer” motorral és rendkívül szolid saszíval.
Félteher autó amerikai „Mason Road King” márka 1 1/2 tonnás, pneumatik gumival, anlasszerrel, olyan mint az új.
Teherautó osztrák „Perl” 4 1/2-5 tonnás, villamos világítással felszerelve.
Gőzgép rendkívül alkalmas motoresónak céljaira vagy mint stabil gép. Az ára rendkívül olcsó.
 Okulié mérnök irodája Žabalj, Bácska

Somborban, a Weidinger-palotában két üzlethelyiség kiadó. 11127

December elsején a Paja Kujundžica ul. 3. szám alatti női fodrászüzletemet áthelyeztem Kralja Aleksandra ul. 6. sz. alá. Dimitrijević Bozsa házába. Igen tisztelt üzletfeleim! kérem, hogy új helyiségemben is, melyet elsőrangú erővel és kozmetikai intézettel bővítettem ki, további szíves látogatásaiikkal felkeresni szíveskedjenek. Szíves pártfogást kér.
Samojlo Kraljac
 109.0 női fodrász.

Akadémiát
 végzett 28 éves fiatalember, tartalékos tiszt, jelenleg egy zágrebi nagykereskedő könyvelő- és levelezője, önállóítás céljából szép, fiatal, intelligens és jó izraelita családból való úri leánnyal házasságot kötne megfelelő hozománnyal, esetleg benősüléssel. Szíves ajánlatokat továbbítás céljából a kiadóhivatalba kér. 11024

Szerbül és magyarul tudó perfekt gépirókiasszonyt keresünk azonnali belépésre érettil tudók előnyben.
 Cim a kiadóban. 11141

KRAMPUSZ MIKULASRA
 legnagyobb választékban
Brummer
 cukorkaüzletben 11132

HASZNÁLJA KI EZEN RITKA ALKALMAT AZ ENYHE IDŐJÁRÁS MIATT
 a raktárunkon visszamaradt sok szép és elsőrangú téli árut a karácsonyi elárusítással kapcsolatban beszerzési áron bocsájtjuk eladásra. Férfi-, női- és leánykabátok óriási választékban. Párisi és berlini eredeti modelljeinkből cca 240 drb van még raktáron, mely modelleket a vám leszállításával még beszerzési áron alul is elárusítunk. Valódi angol szövettől, bélelt, hosszú téli férfi paletok finom szőrme sál gallérral cca 160 drb 1400 dinár míg a készlet tart. Mindennemű női szőrmebundák félárban kaphatók.
 Mindenki használja ki ezen ritka alkalmat!
Róth Manó és Fiai Novisad
 8532 Oslobodjenja trg, Wagner palota.

Üzletáthelyezés.
 Ezuton van szerencsénk t. üzletfeleinkkel és ismerőseinkkel tudatni, hogy **özv. Burmann Sándorné** cég alatt a Kralja Petra ul. 30. sz. alatt eddig vezetett **Egy gyermek üve** üzletünket Futoški put 2. sz. alá, a saját házukba helyeztük át és kérjük a n. é. közönség további pártfogását.

Legdivatosabb rojtok, zsinórok
 kárpitosok részére, pozémontré és lámpaernyők legmodernebb kivitelben és Relief kézimunka feleárban, tanítás ingyen.
J. Vidákoviciénál
 (született Huck) 10940
 Novisad, Jevrejska ul. 9.

MÉRNÖKISKOLA TECHNIKUM ALTENBURG
 Thüringia, Németország.
Gép- és automobilgyártás 10788
elektrotechnika
 Méréseket ellátás a Diák-Kaszinóban
 Kívánatra prospektu-ok.

„KATZKI” TŰZHELYEK
 folytonegő IR-KÁLYHÁK felülmulhatatlanok
 Kérjen árjegyzéket!
KATZKI, ZEMUN
 Telefon: 169. 10443

ABLAK ÜVEG
 minden méretheben legelőnyösebb áron
Drag. Obradović
 gyári lerakata Beograd Kr. Milana 31. (Uroševa Pivnica)
 Telefon 31-96. 9652

Gőzkazánt
 vertikális fekvésű, 6 atmoszféra nyomással, jó állapotban levőt **vennénk.**
 Ajánlatokat fényképpel és ármegjelöléssel kérünk.
Braća Magdić
 Beograd, Šajkaška ulica 21.

Kávéházaknak,
 szállodák, éttermeknek nagy engedménnyel a legjobb teák, kávék, sajt, szardínia, ringli, teasütőanyagok
Cukor gyári áron. Francia és magyar pezsgők
 Ásványvizek
SCHÄFFER RÓZA
 fűszerkereskedő
 A főpostával szemben
 TELEFON 573 10327/3

Teljes **téglagyári gépeket**
 szárító rá mákkal megvételre keres **Ujvári-féle**
 téglagyár V.-Bečkerek 10902

Szücs- és szőrmemunkák
 a legszebb kivitelben és legolcsóbban
Kopilovics szücsnél
 Subotica, B. Sudarević ul. 2

Uri és női fodrász-szalonomat legnagyobbítottam, ahol leszállított áron bubihajvágások 8 dinárért, diák-hajvágás 6 D, fejmosás 6 D, hosszuhajvágás 8 D, ondolálás 8 D, manikür 6 D, arcápolást, hajfestést, parókakészítést és babajavitást a legolcsóbb áron végezzük.
LAGNER
 uri és női fodrászszalonjában, Subotica, Pašičeva ul. (Edénypiac.) 8998

Modern lakást
 keresek a központban bérbe vagy örök áron. Címeiket a kiadóba kérek
„Földszintes”
 jeligére. 10641

Karácsonyi ajándékulórat, ékszer
 legolcsóbban
Repovicsnál
 szerezheti be 10985
 Aleksandrova ul.

145 dinár
 egy láda I-a **citrom**
Schäffer Rózánál
 fűszer és déligyümölcs kereskedő a főpostával szemben.
 Telefon 573, 10327

Cipészek figyelmébe!
Speciális felsőrész készítés mindenféle fazon szerint legolcsóbban és legmodernebb kivitelben
Róka István 7344
 cipőfelsőrész készítő, Subotica, Zrinjski trg 16. (az udvarban)

D. N. Jovanović
 ügyvéd, Beograd, Terazija 3.
 Végez mindennemű ügyvédi megbízást. Közbenjár bármely hatóságnál.

Kölesönöket
 előnyös feltételek mellett törlesztésre folyósítok
Eladok
 bérbeadok, veszek, bérbeveszek földet, házakat, gyárakat és mindenféle ingóáru.
Beszerzek
 kávéházi, vendéglői, italmérési honpolgársági és kiutazási engedélyeket.
Eljárók
 szabadalmazási ügyekben. Elfogadok mindennemű kérvények megírását és mindenféle ügyek utánjárását. Kérdezőskódésekre válaszbélyeg melléklendő; levelezés bármely nyelven.
Josip Peić
 trgovalka i komisionalna agencija I. Paja Kujundžica ulica 5.

TŰZIFA
KOKSZ SZÉN FASZÉN
 garantált elsőrendű minőség kicsinyben és nagyban Pontos mérés.
 A legkisebb mennyiséget is házhoz szállítom
Illgen Károly
 Sokolska (volt Gombkötő) ul. 17.
 Mész és cement
 I-a minőség állandóan raktáron

Mi az Ultraphon?
 Ultraphon a legújabb technikai vívmányok alapján készült beszélőgép, amely minden eddig létezett beszélőgépet annyira felülmul, hogy általa a hang művészi visszaadásának eddig seha, sehol sem tapasztalt tökéletességét lehet elérni.
 Hallgassa meg az **Ultraphont** és hasonlítsa össze bármely beszélőgéppel és Ön csak az **Ultraphont** fogja választani. A „Ultraphon” a legkomolyabban veendő hangszer, természetű hangvisszaadással és **utólérhetetlen** erősséggel.
 Bemutatás és eladás
Popper István Novisad
 Jevrejska-uca 15

Hille-Werke A. G. Dresden Kemény Gyula
DIESEL és SZIVÓGÁZMOTOROK képvisellete: műszaki üzlete Subotica

KORZO MOZI

Szerda—vasárnap
Régóta várt világhátraktió.
Az amerikai filmgyártás
mesterműve.
A filmtechnika csodája.
Fanamet film.

A tékozló fiu

Színezett remekmű 9 felvonásban
Főszereplő:
GRETE NISSEN

Ame k ba szerződött német
diva. Rendes helyárok. Katoia
zene! Vasárnap délután diákok
nak fél 3 órakor mérsékel
helyáru előadás.

LIFKA MOZI

Szerda—vasárnap
Szuboticán először

Arlatia Zsuzsi

Jean Gilbert operettje után
6 felvonásban.

Főszereplők:
Reneés Willy Fritsch
Dr. Pomerai H. Junkerman
Suzanne Lilian Harvey
Jackelin Ruth Weyer

A fél 9 órai előadás 5 gyö-
nyörű ballerina a párisi Dal-reuz
iskola metódusában előadja
Johan Straus zeneköltőnek
Hőpohely balettjét. — Rendes
helyáru. Katonazene. Vasárnap
fél 3 órakor diákeleadás.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdésekódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Csinos kiszolgálóleány, ki a szerb és magyar nyelvet bírja. december 15-ére cukrászdába keres-
tetik. Ugyanott fiatal cuk-
rászsegéd felvétetik. —
Cim a kiadóban. 11139

Ui zongorák raktára Som-
borban. Bécsi és berlini
gyártmányu zongorák ál-
landó nagy választékban
vannak. Bármilyen javítá-
sok olcsón és szaksze-
rűen lesznek elkészítve.
Harkai Ferenc zongoraké-
szítő. Sontai ut 2. 10222

Irodakisasszony fix állás-
ban levő. meleg otthont
keres ellátással öreg há-
zaspárnál vagy özvegy-
asszonynál. lehetőleg a
város központjában. —
Cim a kiadóban. 11140

50—60 HP stabilgőzgep.
1 darab 65 m² tüzfelületű
és 1 darab 45 m² tüzfelületű
tüzcsoves kazán
külön-külön is eladók. —
Üzemképesség garantálva.
Cim a kiadóban. 10894

Földmivessiskolát kitünő
sikerrel végzett nős
egyen. ki beszél magyarul,
németül és némileg
szerbül. gazdasági. ispáni
vagy ehhez hasonló állást
kers mindenkor belépés-
re. Cim: Hesz Bálint, Svi-
lojevó. Bacska. 11133

Kocsik u. m.: egy alig
használt sárga fedeles hin-
tó. egy stráfkocsi. egy ol-
dalaskocsi. egy hidmérleg.
pénzszekrény. Worthing-
ton gőzszivattyu. kétréti
sikszi. bevonat és vas-
részek nélkül. 4 darab ha-
sábszi váza. használt
tégla utányos áron el-
adók. Cim a kiadóban.
10895

Rövidárusegéd. fiatal. fel-
vétetik. Basch. Pašičeva
ul. 2. 11130

Eladó jó meneteli ételi-
üzlet berendezéssel vagy
kiadó bérbe. esetleg ház-
zal egvütt eladó. Nagyon
jól iövdelmez. Havi for-
galmat csinál 60.000 din.
Cim: Zemun. postafiók 8.
10911

Kifutó felvétetik Spitzer
szőrmeáruház. Subotica.
Sokolska ul. 11125

Mikulásra vegyen nekem
egy szőrmebundát Eis-
ler Izsónál. Barátok tem-
ploma során. 10953

VÉTEL-ELADÁS

Paplan részletfizetésre
gvári áron heti vagy ha-
vi fizetésre. Raktáron
klott és vatta minden
mennységben. paplanok
minden szinben és minő-
ségben 140.— dinártól fel-
jebb. paplan-varrás 55.—
dinár. Buliović Béláné
Német Margit paplanos.
Subotica. Pašičeva 8. —
Ecénypiac. Gőzfürdő so-
rán. 9549

Két »Seck«-féle henger-
szék M. minta 800×250
egy pár sima hengerrel.
M. minta 600×250 egy
pár sima hengerrel. Mind-
két hengerezék kifogás-
talan jó állapotban azon-
nal olesón eladó. A gének
még rövid ideig üzembn
megtekinthetők. — Paull
Sándor hengermalom Ko-
vin. Bánát. 10981

Jólmenő régi fűszer- és
vegyszerü üzlet pálnka-
mérésel. hirlapvevő-
árusítással családi kö-
rülmenvek változása foly-
tán szabad kézből azon-
nal eladó. Közelebbieket
özv. Nagy Bélánál. Ja-
ša Tomićon (Módos).
10450

Házhely a Paic Kuiuundzi-
ca ul. 47. szám alatt azon-
nal eladó. 11092

Kérem a tisztelt vevőimet, akik
november hó **12**-én vásároltak
hogy a 25 százalék készpénzbeni visszafize-
tés miatt blokkal jelentkezni sziveskedjenek
PERO VUJKOVIĆ

Narodni Bioskop
(Telefon: 3 0)

Csütörtő től—vasárnapig
Cár jutárja (Strogoif Mihály) testvéreke: Lya de Putty
ezidei leghatalmasabb alakítása

A cár nevében

Rendkívül lebecsülő drámai attrakció Oroszország és
Sziperia rejtelmeiből 6 nagy felvonásban
Főszereplők:
Cár Erich Kaiser Fritzi
Sonja Lya de Putty
Mint kísérő: 2 felvonás komédia és 1 felvonás szines Pathé
revü a legújabb divatok és modern táncok

Vigyázat! Jóni Szezon egyik kimagasló eseménye a
Készalovag parádés bemutatója

LEVELEZÉS

Inöven mintacsomag!
Dostal toilette gyönyör-
pórból. Egyszeri használat
elég. Pattanás, mitesz-
szer. arctisztítatlanság eltün-
nik. Bélvegre 1½ dinárt.
Kemikalija Novisad 144.
10590

Azonnali belépésre a rö-
vidáru szakmát értő férfi
vagy női kiszolgálót kere-
sek. Cim a kiadóban. 11089

Sára! Gvere haza. Megbo-
csátok ha 30 dinárért ve-
szel részemre egy pár
gyönyörű bokavédő-ga-
masnit Sugár Bélánál. Su-
botica. Aleksandrova ul. 11
11065

Az Első Horgosi Paprika-
malom felvesz azonnali
belépésre olv SHS állam-
polgár fiatal molnár-gva-
kornokot. aki már a ma-
lomszakmában legalább 2
—3 évig működött és a
szerszámgepek kezelésé-
ben szakudással bír. Ál-
lása állandó illegű és ha
szakmájában beválik. 1—2
éven belül. mint üzem-
vezető főmolnár lesz al-
kalmazva. Kizárólag kom-
molv munkaerők ielen-
kezhettek a vállalat igaz-
gatóságánál az eddigi mű-
ködést igazoló okmányok-
kal. 11074

Szorbélyokfi yelmébe

Valódi bécsi mintájú masz-
sziv forgószék
550 dinárért csak

SZÖLLŐSI JÓZSEF
asztalosnál kaphat
Subotica, P. Kuiuundzičeva
ulica 20 9247

Bársonykalapo
már 150 dinártól
kaphatók

„PÁRIS“
SZENDI JOLÁNKA
kalapasztalosnő
Szubotica, Pašičeva-utca 9.

HÁZASSÁG

Férjhezmenők hivatal-
nokhoz vagy önálló ipa-
roshoz. Leveleket »Ko-
molv« ieligére a kiadóba
kérek. 11135

Zongoratanítást vállalok
kezdők részére utányos
áron házhoz megyek. Bo-
zovičeva ul. 3. jobbra. 11102

Házasság céljából megis-
merkedne réplakatos 25
éves izr. fiu némi hozó-
mánnal vagy esetleg be-
nősülne tisztességes zsidó
családban 18—23-ig. Le-
veleket a lap kiadóhivata-
lában »Jövő« ieligére kér.
11128

Fűszer- és csemegesegéd
és tanuló felvétetik. Su-
gár Manó. Subotica. 11105

FOGLALKOZÁS

Nyelvtanítás. Francia. né-
met. angol és szerb cso-
porttanítás havi 60 dinár-
ért. heti két órát. Ui cso-
portok december 1-én kez-
dődnek. Jelentkezés min-
dennap Mr. Raynbird
Berlitz School. Miloš Obi-
lića (volt Bognár) ulica 4.
10906

Állást keres önálló per-
fekt német—magyar leve-
lező kis fizetés ellenében.
Bizalmi álláshoz kauciót
ad. Vállal óramunkákat.
Ajánlatok »Mebizható«
ieligére Radó szállítási
vállalathoz Novisad. Fu-
toški put 11 kéretnek.
11100

Deutsches Fräulein mit
Jahreszeugnissen wird zum
sofortigen Eintritt zu 3
Kindern gesucht. Makso
Breuer. Novivrbas. 10915

Keresek jó zongorame-
sert ételi üzletbe. Havi
iövdelme 3500 dinár. fi-
zetése 900 dinár. Cim:
Postafiók 8, Zemun. 10912

Segédet. fiatal megbizha-
tót keres Drag. Li. Jova-
nović cég. Cara Dušana 8.
11023

21 éves római katolikus
vallásu. 4 polgárit végzett
fűszerkereskedősegéd. be-
szél magyarul és szerbül.
azonnali belépésre állást
keres. Cim: Erdős Jenő.
Bács-Petrovoselo. 11124

Fiatal kereskedősegéd rö-
fös és divat szakmából.
szerb. német és magyar
nyelv birással. állást ke-
res. Cim »Szorgalmas«
ieligére a kiadóba. 11040

Főmolnár több évi gva-
korlattal megfelelő állást
keres azonnali belépésre
bármilyen üzembn. Jasa
Ronisov. Boka (Banat).
11087

Kertész. ki a gyümölcs-
és főzélékterészetben jár-
tas s jó bizonyítványai
vannak. február elsejére
kerestetik. — Ajánlatok a
Bácsmegeyi Cukorgyár.
Novivrbas címére külden-
dők. 11020

Van szerencsénk értesíteni áram-
fogyasztóinkat, hogy leltározás miatt
teljes árukészletünket legolcsóbb áron kiárusítjuk.
Kérjük, használják fel ezt az alkalmat

**Iuszterek, villanyvasalók
és minden más villamosanyag**
rendkívül olcsó beszerzésére.

Subotička Električna Žel eznica i Osvetlenje D. D.
Subotica, Kostina ulica 1. — Telefon 508.

Sarokház üzlet és lakás-
sal sürgősen eladó. Két-
szobás lakás beltéren.
irodahelyiség. szoba, kony-
ha. butorozott szobák ki-
adók. Bővebbet Lang
agentura. Pašičeva 3. I.
11143

Apollo Novisad
November 1—5.
Szerdától—vasárnapig

Nyomorultak
(Les Misera les)
Viktor Hugó világhírű
regénye
2 részben
Mindkét rész egyszerre!
3 óras előadások!

Szivógáz- vagy nvers-
olaimotor megvételre ke-
restetik. egvben kezelő
felvétetik. ki a kővágás-
hoz ért. Hugo Weiss.
11136

KÜLÖNFÉLE

50 év óta fennálló ve-
gyeskereskedés. nagy la-
kóházzal és melléképüle-
tekkel. egy baranyai köz-
ségben azonnall eladó. Le-
vélbeli vagy személves
érdeklődés: Paromlín.
Darda. Czeisler. 11126

Disznóvágást. husfűstölést
elvéllal Horváth Imre hen-
tes. VI., Madjarska ul. 19
10373

Gyümölcsfaoltványok el-
adása! A belacrkvai (fe-
hérttemplomi) Georgijević
Testvérek udvari mű- és
gyümölcsfakertészetének
képviselőt átvettem. —
Telepemen kaphatók. meg-
rendelhetők fajtiszta 3—4
éves szép gyümölcsfaolt-
ványok. diszcserték. ma-
gas- és alacsonytrörszü
rőzsák. Ruttkay László.
Szegedi-szöllők. Lelenház
mögött. 11121

Szép butorozott szoba a
beltéren azonnall kiadó. —
Cara Lazara ul. 8. szám.
10963

Jókarban lévő használt
modern zongorát megvé-
telre keresek. Ajánlatokat
Törteliné. Ada cimre ké-
rek. 11100

Felsőruha varrónő télika-
bátot 200 dinárért. uccai
ruhát 80 din. háziruhát
40 dinárért elsőrendűen
készit. Cim a kiadóban.
11142

Hintók eladók. Fra Ješe
trg 12. 11116

Disznóvágást és husfűstöl-
lést elfogadok. Krnaiki
Milánne nentes. Crnoje-
vičeva ulica 16. VIII kör.
a huspiacón 44. szám.
11129

Intányos áron eladó egy
Ford és egy Opel autó.
Jukičeva ul. 32. 11104

Főtér legszebb helyén 2
nagyvön szép parkettás
szoba butor nélkül decem-
ber 15-ikére kiadó. Cim
a kiadóban. 11122

Em. FISCHER, ZAGREB
SUDNIČKA UL. 3. ÉS
JURIŠIČEVA UL. 6.
nagykereskedésében.
Képes ár- és lemezjegyzék
ingyven 10202

Kétszobás üres lakást
keresek azonnallra mellék-
helyiségekkel. Ugyvőkök
díjazva. Engl varrógépuze-
let. 11108

PARLOPHON

A legmodernebb beszé-
lőgépek, lemezek óriási
választékban (slágerek),
alkatrészek és kellékek
legelőnyösebb árban
kaphatók

Irodának két udvari szo-
ba. beltéren azonnall ki-
adó. »Vulkán« női kalap-
ipar. Strossmayerova uli-
ca 20. 11107

Butorozott szoba azonnall-
ra kiadó. Rukavina Já-
nosné. Zriniski trg. 33.
11106

SENTÁN

a »Bácsmegeyi Napló«
részere hirdetések ár-
szabály szerint főkiadó-
hivatalunk

MOLNÁR SZ. VINCE
könyvkereskedése vesz fel
Többszöri hirdetésnél
árkedvezmény!

GUMIBÉLYEGZŐT
bármilyen nyelven készít
Molnár József Subotica.
Frankopanska ulica 25.
Megrendeléseket a Bács-
megeyi Napló kiadóhiva-
tala is elfogad.

Varrógépiavítás. Ujonnal
felszerelt és elsőrangu
szakember vezetése mel-
lett levő műhelyünkben
elvéllalunk mindennemű
varrógépiavítást legju-
tányosabban és iótállás
mellett. Singer varró-
gépraktár. Subotica. Hal-
piac. 6955